

Besluit – openbare versie

Ons kenmerk: ACM/DE/2014/207084

Zaaknummer: 14.0682.52

Besluit tot vaststelling van de tarieven ter uitvoering van de transporttaak, de aansluitaak, de bestaande aansluitingtaak, de taak balanceren en de taak kwaliteitsconversie ingevolge artikel 82, vijfde lid van de Gaswet per 1 januari 2015 voor Gasunie Transport Services B.V.

**Pagina
1/46**

1 Inleiding

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uitvoering aan artikel 82, vijfde lid van de Gaswet. Op grond hiervan stelt ACM jaarlijks de tarieven vast die de netbeheerder van het landelijk gastransportnet¹ in rekening brengt voor de uitvoering van de taken genoemd in de artikelen 10 en 10a van de Gaswet, te weten:
 - a. het uitvoeren van gastransport en de daaraan gerelateerde taken (hierna: de transporttaak);
 - b. het voorzien van een aansluitpunt (hierna: de aansluitaak);
 - c. het inwerking hebben en onderhouden van aansluitingen op het landelijke gastransportnetwerk die voor 1 april 2011 in gebruik zijn genomen (hierna: de bestaande aansluitingtaak);
 - d. het in evenwicht houden van het landelijke gastransportnet (hierna: de balanceringstaak);
en
 - e. het omzetten van gas naar een hogere of lagere energie-inhoud, dan wel gas in een door de gebruiker gewenste samenstelling brengen (hierna: de kwaliteitsconversietaak).
2. Voor bovengenoemde taken zullen in onderhavig besluit afzonderlijke tarieven worden vastgesteld, namelijk: 1) een transporttarief (met inbegrip van de balanceringstaak en de

¹ Ingevolge artikel 1, eerste lid, onderdeel d van de Gaswet is een gastransportnet gedefinieerd als: niet tot een gasproductienet behorende, met elkaar verbonden leidingen of hulpmiddelen bestemd of gebruikt voor het transport van gas, met inbegrip van hulpmiddelen en installaties waarmee ondersteunende diensten voor dat transport worden verricht, niet zijnde een directe leiding, behoudens voor zover deze leidingen en hulpmiddelen gelegen zijn binnen de installatie van de afnemer.

Besluit – openbare versie

kwaliteitsconversietaak) en tarieven voor de transportgerelateerde diensten², 2) een tarief voor de aansluitaak, en 3) een tarief voor de bestaande aansluitingtaak.

3. ACM wijst erop dat zij, conform artikel 12a van de Gaswet en de TarievenCode Gas, geen afzonderlijk tarief vaststelt voor de balanceringstaak en de kwaliteitsconversietaak. In de vergoeding voor de kosten van de uitvoering van deze taken wordt voorzien via het transporttarief. ACM zal bij de berekening en vaststelling van het transporttarief wel apart de tariefcomponent voor de balanceringstaak en de kwaliteitsconversietaak berekenen, om de kosten zo direct mogelijk aan de verschillende taken te kunnen toerekenen en vervolgens de hoogte van de vergoeding voor de afzonderlijke taken zoveel mogelijk inzichtelijk te maken. Indien in het navolgende wordt gesproken over een ‘tarief’ voor een specifieke taak wordt in het geval van de balanceringstaak en kwaliteitsconversietaak bedoeld de ‘tariefcomponent’ voor de balanceringstaak respectievelijk de kwaliteitsconversietaak als onderdeel van het transporttarief.
4. De aan dit besluit toegevoegde bijlagen maken integraal onderdeel uit van dit besluit.
5. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2015.

2 Achtergrond

Beheer van het landelijk gastransportnet

6. ACM houdt onafhankelijk toezicht op de gasmarkt met als doel deze markt zo effectief mogelijk te laten werken. De gasmarkt bestaat uit de segmenten productie, handel, levering en transport van gas. Bij productie, handel en levering van gas is sprake van een vrije markt. Voor de bijbehorende diensten op deze segmenten kunnen handelaren, zakelijke gebruikers en consumenten zelf bepalen met welk bedrijf zij een contract willen afsluiten. Bij het transport van gas is dit niet het geval. Degenen die gebruik willen maken van de transportcapaciteit van een bepaald net kunnen niet zelf bepalen door welk bedrijf zij het transport willen laten verrichten. Zij zijn gebonden aan de netbeheerder die het net beheert waarvan zij gebruik willen maken.
7. Degene aan wie een gastransportnet toebehoort, is ingevolge artikel 2, eerste lid van de Gaswet verplicht voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten

² Dit betreft de volgende diensten: connection, wheeling, diversion en overdracht van transportcapaciteit of het gebruiksrecht.

Besluit – openbare versie

vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen. De aanwijzing van een netbeheerder behoeft ingevolge artikel 4, tweede lid van de Gaswet instemming van de Minister van Economische Zaken (hierna: de Minister). Gasunie Transport Services B.V. (hierna: GTS) is aangewezen als beheerder van het landelijk gastransportnet.

8. In de Gaswet zijn de taken voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet vastgelegd (hierna: netbeheertaken). De netbeheerder van het landelijk gastransportnet heeft onder meer als taak om zijn gastransportnet op economische voorwaarden in werking te hebben, te onderhouden en te ontwikkelen op een wijze die de veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid van dat gastransportnet en van het transport van gas waarborgt en het milieu ontziet. Daarnaast heeft hij onder meer de taak om voorzieningen te treffen in verband met de leveringszekerheid en het in evenwicht houden van het door hem beheerde gastransportnet. Voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet is het van belang dat de efficiënte kosten die hij maakt ter uitvoering van zijn wettelijke netbeheertaken terugverdiend kunnen worden. Als hij de noodzakelijke kosten (inclusief een redelijk rendement) vergoed krijgt komt de kwaliteit, en daarmee de leveringszekerheid van gas, niet in gevaar. Dit gebeurt uiteindelijk via de transporttarieven. Voorts heeft de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de taak om op verzoek te voorzien in een aansluitpunt op het gastransportnet voor grootverbruikers en de taak om aansluitingen op het landelijk gastransportnetwerk die voor 1 april 2011 in gebruik zijn genomen in werking te hebben en te onderhouden.
9. GTS ondervindt bij het beheer van het landelijk gastransportnet geen concurrentie van andere netbeheerders. Het ontbreken van directe concurrenten zou ertoe kunnen leiden dat zij onvoldoende doelmatig werkt, te hoge tarieven hanteert of tussen verschillende typen afnemers gaat discrimineren. De afnemers worden in dergelijke gevallen benadeeld. Afnemers zijn daarom gebaat bij een bevordering van de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport. Hieronder valt ook dat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in ieder geval geen rendement behaalt dat hoger is dan in het economische verkeer gebruikelijk is.
10. De wetgever heeft ACM daarom belast met de taak om een reguleringsystematiek vast te stellen waarmee netbeheerders, zoals de Minister aangeeft in zijn doelstellingen, "een prikkel krijgen om net zo doelmatig te handelen als bedrijven op een markt met concurrentie"³. Indien dit het geval is resulteert dit naar het oordeel van ACM in een optimale balans tussen prijs en kwaliteit van de geleverde diensten. Met de vaststelling van een reguleringsystematiek reguleert ACM dus het gedrag van GTS die zich feitelijk in een

³ Zie kamerstuk 2002/03, 28 174, nr. 28, p. 13.

Besluit – openbare versie

monopolie situatie bevindt. Met het oog op de eerder genoemde doelstellingen beoogt ACM bij de vaststelling van deze reguleringssystematiek een optimale balans te vinden tussen de belangen van de diverse betrokkenen. De toepassing van de vastgestelde reguleringssystematiek leidt uiteindelijk tot een korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering⁴ (hierna: x-factor). De x-factor leidt op haar beurt weer tot de tarieven die GTS mag berekenen voor het transport van gas en voor het in balans houden van haar netwerk aan haar afnemers.

3 Juridisch kader

Van methodebesluit en het x-factorbesluit...

11. Jaarlijks stelt ACM de tarieven vast die GTS voor de uitvoering van wettelijke taken in rekening mag brengen. ACM vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe deze tarieven voortvloeien uit de methode van regulering en de toepassing van de x-factor. ACM hecht hier aan, omdat deze besluiten onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.
12. ACM heeft de methode van regulering voor elke taak genoemd in artikel 10 en 10a, eerste lid, onder b, c en d van de Gaswet vastgelegd in de methode van regulering. Deze methode van regulering voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 (hierna: reguleringsperiode) is vastgelegd in het Methodebesluit 2014-2016⁵. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 82, tweede lid van de Gaswet:
“-2. Voor de taken van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, bedoeld in het eerste lid, stelt de Autoriteit Consument en Markt de methode van regulering vast, voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar, na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt, met inachtneming van het belang dat de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van de uitvoering van deze taken worden bevorderd en rekening houdend met het belang van voorzieningszekerheid, duurzaamheid en een redelijk rendement op investeringen.”
13. Vervolgens heeft ACM de methode uit het Methodebesluit 2014-2016 toegepast om de hoogte van de x-factoren voor GTS vast te stellen. Voor deze reguleringsperiode zijn de x-factoren vastgesteld in het besluit van 26 september 2013⁶. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 82, vierde lid van de Gaswet:

⁴ Ingevolge artikel 82, vierde lid van de Gaswet.

⁵ Met het kenmerk ACM/DE/2013/204152.

⁶ Met het kenmerk ACM/DE/2013/204225.

Besluit – openbare versie

“-4. De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties een doelmatigheidskorting vast. Dit besluit geldt voor dezelfde periode als het besluit op grond van het tweede lid. De doelmatigheidskorting heeft tot doel om een doelmatige bedrijfsvoering te bevorderen.”

Via het tarievenvoorstel...

14. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zendt jaarlijks aan ACM een voorstel voor de tarieven die de netbeheerder in rekening mag brengen voor de uitvoering van haar wettelijke taken. Daarbij neemt de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de tariefstructuren zoals vastgelegd in de TarievenCode Gas in acht. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 82, derde lid van de Gaswet:

“-3. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zendt jaarlijks voor 1 september aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven voor uitvoering van de taken genoemd in de artikelen 10 en 10a, met inachtneming van de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 12f of 12g en met inachtneming van de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 39e, 39f, derde lid, of 54a, derde lid, voor zover deze kosten doelmatig zijn.”

Naar het tarievenbesluit

15. ACM stelt jaarlijks de tarieven die de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in rekening zal brengen voor de uitvoering van haar wettelijke taken vast. Indien bij eerder vastgestelde tarieven gebruik is gemaakt van onjuiste of onvolledige gegevens kan ACM een correctie toepassen. De wettelijke grondslag voor de vaststelling van de tarieven is artikel 82, vijfde en achtste lid van de Gaswet:

“-5. De Autoriteit Consument en Markt stelt jaarlijks de tarieven vast die kunnen verschillen voor de onderscheiden tariefdragers.

-8. Artikel 81c, tweede en vijfde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.”

16. De wettelijke grondslag voor het toepassen van bovengenoemde correctie biedt artikel 81c, tweede en vijfde lid van de Gaswet:

“-2. De Autoriteit Consument en Markt kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in het jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:

a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van de artikel 6:19 of 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;

b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de Autoriteit Consument en Markt, indien zij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;

c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijk gegevens daarvan afwijken;

Besluit – openbare versie

d. zijn vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor bepaalde diensten, terwijl netbeheerders die diensten in het jaar t of een gedeelte van jaar t niet hebben geleverd of voor die diensten geen of minder kosten hebben gemaakt.

-5. Indien een besluit op grond van artikel 81, eerste lid, of 81a, eerste lid, bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak is vernietigd of bij een onherroepelijk besluit op bezwaar is herroepen, herberekent de Autoriteit Consument en Markt de tarieven, bedoeld in het eerste lid, met toepassing van de met inachtneming van die uitspraak of dat besluit op bezwaar gecorrigeerde methode onderscheidenlijk gecorrigeerde doelmatigheidskorting, kwaliteitsterm of rekenvolume, en verdisconteert zij de uitkomsten van deze herberekening in de eerstvolgende op grond van het eerste lid vast te stellen tarieven. Daarbij worden deze herberekening en de wijze waarop de uitkomsten daarvan in de tarieven zijn verdisconteerd separaat weergegeven.”

17. De tarieven gelden voor de periode van inwerkingtreding tot de datum van inwerkingtreding van het tarievenbesluit voor het volgende jaar ingevolge artikel 82, zevende lid van de Gaswet:

“-7. De vastgestelde tarieven treden in werking op een door de Autoriteit Consument en Markt te bepalen datum en gelden tot de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven voor het volgende jaar.”

4 Procedure

18. Met het Methodebesluit 2014-2016 heeft ACM op grond van artikel 82, tweede lid van de Gaswet voor respectievelijk de transporttaak, de balanceringsstaak, de kwaliteitsconversietaak, de bestaande aansluitingstaak en de aansluitaak de methode van regulering vastgesteld voor de periode 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016.
19. Met de x-factorbesluiten van 26 september 2013 heeft ACM op grond van artikel 82, vierde lid van de Gaswet voor de transporttaak, de balanceringsstaak, de kwaliteitsconversietaak, de bestaande aansluitingstaak en de aansluitaak de doelmatigheidskorting vastgesteld voor de periode 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016. De hoogte van de doelmatigheidskorting bedraagt voor de transporttaak 5,64%, voor de taak balancerings 5,64%, voor de taak kwaliteitsconversie 9,31%, voor de taak bestaande aansluiting 6,57% en voor de taak aansluitpunt 0,00%.
20. Aan de hand van artikel 81b, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet, heeft ACM met gebruikmaking van de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek de hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2015 berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaand aan het jaar t,

Besluit – openbare versie

en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaand aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. De hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2015 bedraagt 1,0%.

21. ACM heeft per brief van 24 juli 2014⁷ aan GTS uitstel verleend voor het indienen van een tarievenvoorstel, bedoeld in artikel 82, derde lid, van de Gaswet, voor het jaar 2015. Op 6 oktober 2014 heeft ACM het tarievenvoorstel voor het jaar 2015 van GTS ontvangen.
22. Op 13 oktober 2014 heeft ACM de openbare versie van het tarievenvoorstel van GTS voor twee weken ter inzage gelegd. Daarnaast is deze op de website van ACM gepubliceerd (www.acm.nl). Hiervan is op 13 oktober 2014 melding gemaakt in de Staatscourant⁸.
23. ACM heeft belanghebbenden tot 27 oktober 2014 in de gelegenheid gesteld een reactie op het tarievenvoorstel van GTS in te dienen. ACM heeft op verzoek van vijf partijen uitstel verleend aan deze partijen voor het indienen van een reactie op het tarievenvoorstel tot en met 29 oktober 2014.
24. ACM heeft van zeven partijen reacties ontvangen naar aanleiding van de terinzagelegging van het tarievenvoorstel. Deze reacties worden behandeld in hoofdstuk 5.
25. Na ontvangst van het tarievenvoorstel heeft ACM aanvullende vragen gesteld aan GTS over diverse onderwerpen uit het tarievenvoorstel. GTS heeft deze vragen van ACM beantwoord.
26. Op 17 december 2014 heeft ACM, op verzoek van ACM, een aangepast tarievenvoorstel van GTS ontvangen. Na ontvangst hiervan heeft ACM deze beoordeeld en geconcludeerd dat het voorstel aan de gestelde eisen voldoet. In dit besluit beslist ACM op het tarievenvoorstel van 17 december 2014.
27. Op 17 december 2014 heeft ACM de aangepaste tariefberekeningen naar GTS gestuurd voor een controle op feitelijke onjuistheden. GTS heeft hier op 17 december 2014 op gereageerd en aangegeven dat er geen feitelijke onjuistheden zijn.

⁷ Brief van 24 juli 2014 met kenmerk ACM/DE/2014/204345.

⁸ Staatscourant van 13 oktober 2014, nr. 29087.

Besluit – openbare versie

5 Behandeling van reacties

28. ACM heeft schriftelijke reacties op het tarievenvoorstel van GTS ontvangen van VEMW, Energie-Nederland, Vereniging Gasopslag Nederland, TAQA Energy B.V., TAQA Onshore B.V., TAQA Gas Storage B.V. en TAQA Piek Gas B.V. (hierna TAQA), EconGas GmbH (hierna EconGas), EDF Luminus en LTO Glaskracht Nederland (hierna: LTO Gaskracht).
29. ACM merkt op dat de gevolgde procedure geen zienswijzeprocedure is in de zin van Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Het feit dat een reactie hieronder inhoudelijk wordt behandeld impliceert dan ook niets over eventuele belanghebbendheid in de zin van artikel 1:2 Awb van een partij bij onderhavig tarievenbesluit.
30. ACM zal in het kader van onderhavig tarievenbesluit uitsluitend de ingebrachte reacties betrekken die zien op het tarievenvoorstel van GTS voor de tarieven 2015 en relevant zijn voor onderhavig besluit. Vervolgens heeft ACM deze reacties in onderhavig besluit per onderwerp geclusterd, samengevat en genummerd. Per reactie wordt eerst de inhoud uiteengezet en vervolgens de wijze waarop ACM deze al dan niet heeft verwerkt in onderhavig tarievenbesluit.

Reactie 1: “Tarievenvoorstel onvoldoende gemotiveerd en niet herleidbaar”

31. VEMW geeft aan dat het tarievenvoorstel onvoldoende is gemotiveerd als gevolg waarvan niet kan worden beoordeeld of bij het voorstel sprake is van werkelijk gemaakte en efficiënte kosten. Daarnaast is volgens VEMW het voorstel onvoldoende gemotiveerd wat betreft de herleidbaarheid van het door ACM vastgestelde Methodebesluit 2014-2016, de daarin opgenomen grondslagen en de voorgestelde tarieven die daar volgens het tarievenvoorstel uit moeten resulteren. VEMW is van mening dat het hierdoor voor haar onmogelijk is om een goed oordeel te vormen omtrent de rechtvaardiging van de voorgestelde tarieven.
32. Energie-Nederland verzoekt ACM meer transparantie in de tarieven aan te brengen om marktpartijen in staat te stellen de tarieven te kunnen controleren. Ook verzoekt Energie-Nederland ACM de aansluiting tussen de tarieven 2014 en 2015 te verduidelijken.

Reactie ACM

33. ACM heeft in het Methodebesluit 2014-2016 inzichtelijk gemaakt hoe de berekening van de tarieven samenhangt met de methode van regulering en de vastgestelde x-factor voor GTS. Deze samenhang heeft ACM ook uiteengezet in hoofdstuk 3 van onderhavig besluit. De samenhang tussen efficiënte kosten en de totale inkomsten is eveneens inzichtelijk

Besluit – openbare versie

gemaakt in het methodebesluit 2014-2016 en de berekening van de x-factor. In hoofdstuk 6 van onderhavig besluit beschrijft ACM de opbouw van de tarieven voor het jaar 2015.

Conclusie

34. ACM zal in hoofdstuk 6 de wijze waarop de tarieven worden berekend uitvoerig beschrijven om inzichtelijk te maken hoe de hoogte van de tarieven uiteindelijk wordt berekend en daarmee ook hoe de tarieven 2015 aansluiten op de tarieven 2014.

Reactie 2: “Onduidelijke toepassing bandbreedte tarievenwijziging”

35. VEMW stelt dat een motivatie voor toepassing van de bandbreedte ontbreekt. Ook Energie-Nederland stelt dat een motivatie voor toepassing van de bandbreedte conform het Methodebesluit 2014-2016 ontbreekt. Daarnaast vraagt Energie-Nederland zich af of de toepassing van de bandbreedte in lijn is met het Methodebesluit 2014-2016 gelet op tariefwijziging voor bepaalde punten voor zowel 2014 als 2015. Vereniging Gasopslag Nederland verzoekt ACM GTS ook binnen de bandbreedte een wijziging van de tarieven te laten verantwoorden.

Reactie ACM

36. ACM wijst erop dat in het Methodebesluit 2014-2016 de toepassing van de bandbreedtesystematiek uiteen is gezet.⁹ Zo is in het Methodebesluit 2014-2016 vastgelegd dat individuele tariefswijzigingen maximaal 5% van de gewogen gemiddelde tariefswijziging mogen afwijken. Dit betekent dat indien GTS, zonder daarvoor een motivering te geven, voor een individueel meetpunt een tarief voorstelt dat maximaal 5% afwijkt van het berekende tarief dat reeds is gecorrigeerd voor de verandering met de eventuele tariefaanpassingsfactor, x-factor en cpi, dat voorstel geacht wordt in lijn te zijn met het beginsel van kostenveroorzaking. De voorstellen voor tariefswijzigingen binnen deze bandbreedte behoeven dan niet te worden voorzien van een onderbouwing door GTS. Overigens geldt dat bij elk jaarlijks tarievenvoorstel individuele tariefswijzigingen maximaal 5% van de gewogen gemiddelde tariefswijziging mogen afwijken.

37. ACM heeft alle voorgestelde tarieven getoetst aan de bandbreedte van 5% (zie randnummer 101).

Conclusie

38. Gelet op het bovenstaande acht ACM voldoende toelichting te hebben gegeven in het kader van deze reacties en zal deze reacties niet verder betrekken in onderhavig tarievenbesluit.

⁹ Zie paragraaf 10.10 van het Methodebesluit 2014-2016.

Besluit – openbare versie

Reactie 3: “Schatting rekenvolume”

39. VEMW verzoekt ACM bij de beoordeling van de schatting van het rekenvolume de gehanteerde uitgangspunten te bekijken. Energie-Nederland verzoekt ACM om per afnemerscategorie en soort boeking een getalsmatige onderbouwing te geven van het rekenvolume voor 2015 in vergelijking met het rekenvolume voor 2014. Vereniging Gasopslag Nederland acht een afname van het rekenvolume 2015 niet zonder meer aannemelijk gelet op enerzijds economische ontwikkelingen en ontwikkelingen op de energiemarkt en anderzijds een verwachte toename aan capaciteitsboekingen door gasopslag Bergermeer en de Integrated Open Season. EDF Luminus vraagt zich af of de veronderstellingen over het niveau van de korte-termijn onderschrijving voor 2015 niet te conservatief zijn. LTO Glaskracht merkt op dat niet gemotiveerd wordt waarom een schatting noodzakelijk is en dat ook niet wordt onderbouwd waarop de schatting van het rekenvolume is gebaseerd.

Reactie ACM

40. GTS heeft in de toelichting op het tarievenvoorstel uitgelegd hoe zij komt tot een schatting van de rekenvolumes. ACM heeft GTS naar aanleiding van de reacties gevraagd de manier waarop zij gekomen is tot geschatte rekenvolumes verder toe te lichten. GTS heeft aangegeven dat er drie ontwikkelingen aan de daling van de rekenvolumes ten grondslag liggen. Ten eerste verwacht GTS een daling van de rekenvolumes doordat netgebruikers steeds minder jaarcontracten en steeds meer maand- en dagcontracten afsluiten. GTS stelt dat doordat netgebruikers korter vooruit boeken netgebruikers beter hun daadwerkelijke afname kunnen inschatten en dat als gevolg daarvan er minder capaciteit verkocht wordt. GTS stelt dat dit effect zwaarder weegt dan de hogere tarieven voor korte-termijn producten door multipliers en seizoensfactoren. Ten tweede verwacht GTS een daling van de rekenvolumes door teruglopende productie van gascentrales; een trend die al in eerdere jaren is ingezet maar zich in 2015 voort zal blijven zetten volgens GTS. Ten derde verwacht GTS een daling van de rekenvolumes door teruglopende binnenlandse productie. GTS stelt dat de daling van de rekenvolumes als gevolg van deze ontwikkelingen groter is dan de verwachte stijging als gevolg van bijvoorbeeld de boekingen van het Integrated Open Season.

41. ACM wijst er op dat met het Methodebesluit 2014-2016 de regulering van GTS is overgegaan naar een systematiek van omzetregulering. Een verschil tussen de Toegestane Inkomsten 2015 en de gerealiseerde inkomsten in 2015 zal in 2017 worden nagecalculeerd. GTS heeft dan ook geen belang de rekenvolumes te laag of te hoog in te schatten. In reactie op de reactie van LTO Gaskracht merkt ACM nog op dat zij het wenselijk acht, zoals ook toegelicht in het Methodebesluit 2014-2016, om deze omzetnaberekening zoveel mogelijk te beperken. Daarom heeft GTS de mogelijkheid om een schatting voor rekenvolumes op te nemen in haar tarievenvoorstel indien de schattingen significant

Besluit – openbare versie

afwijken van de realisaties voor rekenvolumes die normaliter in het tarievenvoorstel worden gebruikt.

42. Wat betreft het verzoek van Energie-Nederland stelt ACM dat een getalsmatige onderbouwing per afnemerscategorie en soort boeking niet past bij de algemene systematiek zoals vastgelegd in hoofdstuk 9 van het Methodebesluit 2014-2016, waarbij aanpassing van de rekenvolumes slechts kan gebeuren via een generieke correctiefactor die op de geaggregeerde rekenvolumina wordt toegepast. Daarom zal niet aan dit verzoek worden voldaan.
43. ACM is van mening dat GTS voldoende heeft toegelicht op welke wijze de schatting van de rekenvolumes tot stand komt. Desgevraagd heeft GTS nader toegelicht welke ontwikkelingen er aan de verwachte daling van het rekenvolume ten grondslag liggen. Een uitgebreidere cijfermatige onderbouwing acht ACM met het oog op omzetrnacalculatie niet noodzakelijk.

Conclusie

44. ACM heeft de reacties van genoemde marktpartijen in de beoordeling van het tarievenvoorstel betrokken door GTS om een nadere onderbouwing voor de schatting van de rekenvolumes te vragen. ACM acht deze onderbouwing voldoende om de schatting van GTS bij de vaststelling van de tarieven over te nemen.

Reactie 4: “Uitbreidingsinvesteringen”

45. VEMW verzoekt ACM te beoordelen of bij de totstandkoming van de uitbreidingsinvesteringen in voldoende mate rekening is gehouden met destijds beschikbare informatie over vraaguitval. Ook LTO Glaskracht vraagt zich af in hoeverre uitbreidingsinvesteringen sporen met uitval van vraag naar capaciteit en het transport van gas. In dat kader vraagt LTO Glaskracht zich af of bij de beoordeling en totstandkoming van uitbreidingsinvesteringen in voldoende mate rekening is gehouden met destijds beschikbare informatie over vraaguitval. LTO Glaskracht stelt dat het niet zo mag zijn dat de onnodige kosten voor capaciteitsuitbreiding van het gasnet ten onrechte worden verhaald op de eindgebruikers.
46. Energie-Nederland vraagt zich af of de investeringen voor het Integrated Open Season evenredig worden toegerekend aan alle begunstigden in Nederland én Duitsland en verzoekt ACM dit te controleren en te motiveren. Ook Vereniging Gasopslag Nederland wenst via het tarievenbesluit te vernemen hoe de uitbreidingsinvesteringen van het Integrated Open Season zijn verdeeld over de gestandaardiseerde activawaarde (hiena: GAW) van GTS en Gasunie Deutschland (Duitse netwerkbeheerder) en verwijst hierbij naar Verordening 715/2009 en eventuele kruissubsidiering tussen de twee netwerken.

Besluit – openbare versie

47. Energie-Nederland vraagt zich, verwijzend naar een shippers' meeting in 2010, daarnaast af welke regulatoire oplossing gevonden is voor het Integrated Open Season.
48. EconGas stelt zich op het standpunt dat uitbreidingsinvesteringen niet gesocialiseerd dienen te worden en dat de aan dergelijke investeringen gerelateerde kosten enkel betaald dienen te worden door gebruikers die daadwerkelijk gebruik maken van de capaciteit in het betreffende gebied van het netwerk. Voorts wijst EconGas erop dat rekening dient te worden gehouden met de financiële positie van de houders van langetermijncontracten.
49. EDF Luminus prefereert in het geval van investeringen in nieuwe capaciteit dat shippers een minimale investering van tien jaar garanderen om ervoor te zorgen dat deze nieuwe investeringen geen tariefverhoging voor alle spelers zullen genereren.

Reactie ACM

50. Ten aanzien van de reactie van VEMW en LTO Glaskracht over te verwachten vraaguitval en de reactie van EDF Luminus over contracten voor investeringen merkt ACM het volgende op. In een Open Season verzoekt GTS marktpartijen om aan te geven op welke punten van het netwerk zij meer capaciteit wensen af te nemen. In het geval hiervoor investeringen nodig zijn en marktpartijen contracten afsluiten voor afname van deze additioneel te realiseren capaciteit, gaat GTS over tot investeringen. Vraaguitval is in dit verband dus geen relevante factor voor de afzet van GTS; partijen hebben de additionele capaciteit immers reeds gecontracteerd. Daarmee is ook geborgd dat geen onnodige kosten voor capaciteitsuitbreiding worden gemaakt.
51. ACM heeft een doelmatigheidstoets laten uitvoeren op investeringen van de Integrated Open Season (zie randnummer 129 en verder). Daarnaast heeft er een accountantscontrole plaatsgevonden op de door GTS opgegeven investeringsbedragen. Op deze wijze acht ACM voldoende geborgd dat aan Nederlandse kant in de GAW geen kosten zijn opgegeven voor het netwerk aan de Duitse kant.
52. Ten aanzien van de regulatoire oplossing waaraan GTS refereerde in een shippers' meeting in 2010 stelt ACM het volgende. Ten tijde van de investeringsbeslissing was er geen geldig methodebesluit. GTS had aldus geen zekerheid over hoe ze kosten voor de Integrated Open Season terug zou kunnen verdienen. De wijze waarop ACM heeft besloten

Besluit – openbare versie

om te gaan met uitbreidingsinvesteringen, zoals het Integrated Open Season, is vastgelegd in het Methodebesluit 2010-2013¹⁰ en later ook geadresseerd in Methodebesluit 2014-2016.

53. Wat betreft de reactie van EconGas merkt ACM het volgende op. Hoe ACM omgaat met kostenvergoeding van uitbreidingsinvesteringen van GTS, is deels in de Gaswet vastgelegd en is ter beoordeling van ACM, die hieraan in het Methodebesluit 2014-2016 nadere invulling heeft gegeven. De wettelijke bepaling omtrent uitbreidingsinvesteringen noch de aanvullende bepalingen zoals door ACM vastgelegd in het Methodebesluit 2014-2016, laten ruimte voor het apart in rekening brengen van bepaalde uitbreidingsinvesteringen bij bepaalde afnemers. Gelet op het feit dat uitbreidingsinvesteringen in een fijnmazig netwerk als dat van GTS ten goede kunnen komen aan meer dan slechts de afnemers die om een investering hebben gevraagd, ligt dat ook niet voor de hand. In een ontkoppeld entry-exit systeem is niet geïsoleerd vast te stellen welke investering exact aan welke gebruiker ten goede komt.

Conclusie

54. Gelet op het bovenstaande acht ACM voldoende toelichting te hebben gegeven in het kader van deze reacties en zal deze niet verder betrekken in onderhavig besluit.

Reactie 5: “Tarief bestaande aansluitingen”

55. VEMW reageert in haar reactie op het tarievenvoorstel op de opmerkingen van GTS wat betreft de tarieven voor de bestaande aansluiting. Daarin heeft GTS aangegeven dat is geconstateerd dat de vaststelling van de verdeelsleutel voor de kosten van de bestaande aansluiting in het Methodebesluit 2014-2016 heeft plaatsgevonden op basis van onvolledige gegevens. Daarnaast geeft GTS aan dat zij een codewijzigingsvoorstel¹¹ heeft ingediend waarin ten eerste wordt voorgesteld dat aansluitingen op het landelijke transportnet in verband met de innametaak van artikel 54a Gaswet worden uitgezonderd van de taken bestaande aansluiting en aansluitpunt en ten tweede dat voor de bestaande aansluitingen een tarief in rekening zal worden gebracht dat afhankelijk is van de configuratie van de specifieke aansluiting. VEMW stelt dat een uitzondering voor artikel 54a invoeders en OV-exit niet past binnen het kader dat iedere entry en iedere exit een aansluiting is die toegang verschaft tot de gasmarkt. Volgens VEMW geldt voor al die aansluitingen een aansluitdienst waarvoor een tarief in rekening dient te worden gebracht. VEMW verzoekt ACM te

¹⁰ Betreft het Methodebesluit Transport GTS – Periode 2010 t/m 2013, van 11 oktober 2011 met kenmerk 103794/332, het Methodebesluit Balancing GTS – Periode 2010 t/m 2013, van 11 oktober 2011 met kenmerk 103794/333, en het Methodebesluit Kwaliteitsconversie GTS – Periode 2010 t/m 2013, van 11 oktober 2011 met kenmerk 103794/334.

¹¹ Betreft ‘verzamelcodewijzigingsvoorstel LNB Gas’ van Netbeheer Nederland d.d. 3 oktober 2014 met kenmerk BR-14-1002.

Besluit – openbare versie

verzekeren dat tarieven voor bestaande aansluitingen op kosten zijn gebaseerd en dat er geen sprake is van kruissubsidie. Voorts vindt VEMW dat met betrekking tot de vaststelling van tarieven voor 2015 zorgvuldigheid boven alles gaat.

56. Ook Energie-Nederland refereert aan het hiervoor genoemde codewijzigingsvoorstel en wijst erop dat zij bezwaar heeft ingediend tegen het hanteren van één uniforme tariefdrager voor het tarief 2014 voor de bestaande aansluiting. Energie-Nederland heeft ook wat betreft de tarieven 2015 bezwaar tegen één uniform tarief voor de bestaande aansluiting.
57. Vereniging Gasopslag Nederland vindt het huidige uniforme tarief voor bestaande aansluitingen niet kosten-gebaseerd en gegeven de omzetregulering een vorm van kruissubsidie. Vereniging Gasopslag Nederland stelt dat een wijziging van het tarief voor bestaande aansluitingen in onderhavig besluit noodzakelijk is en om die reden vastgesteld kan worden zonder de TarievenCode Gas aan te passen.
58. TAQA merkt op dat het tarief voor bestaande aansluitingen niet is gebaseerd op het beginsel van kostenveroorzaking. Voorts stelt TAQA dat ACM niet gerechtigd is een tarief voor bestaande aansluitingen voor Bergermeer vast te stellen, omdat Bergermeer niet beschikt over een bestaande aansluiting in de zin van artikel 10a, lid 1, onder d, van de Gaswet.

Reactie ACM

59. ACM merkt het volgende op wat betreft het tarief voor de bestaande aansluitingen. GTS dient haar tarievenvoorstel in te dienen met inachtneming van de tariefstructuren zoals vastgelegd in de TarievenCode Gas. In het besluit van 7 november 2013 is de tariefstructuur voor de bestaande aansluitingtaak opgenomen in de TarievenCode Gas en heeft ACM toegelicht hoe het tarief voor de bestaande aansluiting wordt bepaald, namelijk door de toegestane inkomsten voor de bestaande aansluitingtaak te delen door de totale rekenvolumes.¹²
60. Uit deze toelichting blijkt dat de codewijziging resulteert in een uniform BAT-tarief. GTS heeft het tarievenvoorstel opgesteld met inachtneming van de TarievenCode Gas en de toelichting in het hierboven aangehaalde besluit. ACM toetst dit voorstel aan de TarievenCode Gas. In randnummer 83 van onderhavig besluit concludeert ACM dat GTS de TarievenCode Gas heeft gevolgd. Een wijziging van het tarief voor bestaande aansluitingen acht ACM niet mogelijk zonder vaststelling van wijzigingen van de TarievenCode Gas.

¹² Besluit van 7 november 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/205565 (zaaknummer 13.0482.52), randnummer 32.

Besluit – openbare versie

61. Daarbij wijst ACM erop dat ACM het voorstel tot wijziging van de code heeft getoetst aan het kader van artikel 12f van de Gaswet en wat betreft het onderdeel betrekking hebbend op de bestaande aansluitingtaak, geen strijdigheid heeft geconstateerd. Op grond hiervan heeft ACM geoordeeld dat de voorstelde wijziging in overeenstemming was met de eisen van de Gaswet. ACM heeft geen aanleiding om op dat oordeel terug te komen. ACM ziet dan ook geen grond om nu, in het kader van het vaststellen van de tarieven, de TarievenCode Gas op dit onderdeel buiten toepassing te plaatsen en een differentiatie in het tarief voor de bestaande aansluiting aan te brengen. Het feit dat op 3 oktober 2014 een voorstel is ingediend om de TarievenCode Gas te wijzigen, welk voorstel onder meer ziet op de invoering van een gedifferentieerd tarief voor bestaande aansluitingen (en aansluitpunten) gerelateerd aan de configuratie van de aansluiting (of aansluitpunt), maakt dit niet anders. Zolang op dit voorstel door ACM nog geen besluit tot vaststelling als bedoeld in artikel 12f van de Gaswet is genomen, dient de vigerende TarievenCode Gas als leidraad bij het in te dienen voorstel en het daarop te nemen besluit.
62. ACM wijst erop dat ACM Bergermeer niet heeft betrokken bij de berekening van het tarief voor de bestaande aansluiting in het tarievenbesluit 2015. Voor een nadere toelichting verwijst ACM naar de beslissing op bezwaar Tarieven 2014 (hierna: BoB Tarieven 2014).¹³ In randnummer 189 van onderhavig besluit berekent ACM voor Bergermeer wel een tarief voor de aansluitaak en wordt deze met dit besluit vastgesteld.

Conclusie

63. Gelet op het bovenstaande acht ACM voldoende toelichting te hebben gegeven in het kader van de reacties van VEMW, Energie-Nederland en de Vereniging Nederlandse Gasopslagen en zal deze reacties niet verder betrekken in onderhavig besluit. Naar ACM aanneemt is met de nadere toelichting en beoordeling in paragraaf 6.8 wat betreft Bergermeer voldaan aan de wens van TAQA.

Reactie 6: “Korting gasopslag”

64. Vereniging Gasopslag Nederland is van mening dat ACM in haar besluit de rol van gasopslagen in het licht van leveringszekerheid en duurzaamheid moet meenemen. Voorts beveelt Vereniging Gasopslag Nederland aan de transporttarieven voor gasopslagen fors te verlagen om de concurrentie met andere aanbieders van flexibiliteit aan te kunnen blijven gaan en het level playing field binnen Europa te verbeteren door een hogere korting.

¹³ Beslissing op bezwaar van 18 december 2014 met kenmerk ACM/DJZ/2014/207287, paragraaf 5.1.2.4.

Besluit – openbare versie

65. TAQA acht het verschil in de hoogte van transporttarieven voor gasopslagpunten discriminatoir, omdat de opbouw van het tarief niet transparant en niet onderbouwd is.
66. LTO Glaskracht mist in het voorstel een toelichting op de correctie voor gasopslag.

Reactie ACM

67. ACM wijst er op dat GTS een tarievenvoorstel dient in te dienen met inachtneming van de tariefstructuren van de TarievenCode Gas.¹⁴ In paragraaf 3.2.7.4 van de TarievenCode Gas is vastgelegd dat gasopslagen een korting van 25% krijgen op het transporttarief. ACM toetst het voorstel aan de TarievenCode Gas.
68. ACM heeft beoordeeld of GTS de korting van 25% op een juiste wijze heeft toegepast. In randnummer 176 van onderhavig besluit concludeert ACM dat GTS de korting op een juiste wijze heeft toegepast. GTS handelt dus conform de Gaswet en de TarievenCode Gas door een korting van 25% toe te passen op het transporttarief van gasopslagen.
69. Een nadere toelichting op deze korting is te vinden in het besluit van 12 december 2013 tot wijziging van de TarievenCode Gas door een nieuwe transportdienst voor gasopslagen te introduceren.¹⁵ Aangezien de korting in de TarievenCode Gas is opgenomen en de wijziging van die TarievenCode Gas in het hiervoor aangehaalde codewijzigingsbesluit is toegelicht, is het naar de mening van ACM niet noodzakelijk dat GTS bij het indienen van het tarievenvoorstel de korting nader toelicht.
70. Een grotere korting op het transporttarief zoals voorgesteld door Vereniging Gasopslag Nederland is alleen mogelijk via een wijziging van de TarievenCode Gas.
71. Ten aanzien van het verschil in de hoogte van transporttarieven voor gasopslagpunten verwijst ACM ten eerste naar hetgeen ACM daarover heeft opgenomen in de BoB Tarieven 2014.¹⁶ Daarin heeft ACM nader toegelicht dat de gehanteerde tarieven verschillen vanwege de afstandsafhankelijkheid, het verschil in locatie in Nederland. De tarieven zijn daarbij historisch gegroeid. In 2005 zijn de tarieven (voor het jaar 2006) voor het eerst vastgesteld¹⁷ en getoetst aan het kostenveroorzakingsbeginsel van artikel 3.4.2 van de TarievenCode Gas. Daarbij is, vanuit de basisgedachte dat het gastransportnet is uitgerold

¹⁴ Artikel 82, derde lid van de Gaswet.

¹⁵ Besluit van 12 december 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/206684 (zaaknummer 13.0276.52).

¹⁶ Beslissing op bezwaar van 18 december 2014 met kenmerk ACM/DJZ/2014/207287, paragraaf 5.2.1.4.

¹⁷ Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit van 7 december 2005, kenmerk 102064/9.

Besluit – openbare versie

vanaf de productie naar gebruiker, gekeken of de tarieven evenredig waren met de lengte van het gasnet (en de aan die lengte gerelateerde kosten) tot aan het betreffende meetpunt. In de daaropvolgende tarievenbesluiten is ACM telkens uitgegaan van de juistheid van deze verhouding tussen de tarieven. Gelet hierop vinden de verschillen in tarieven hun oorzaak in – onder andere – de afstandsafhankelijkheid als uitwerking van het kostenveroorzakingsbeginsel van artikel 3.4.2 van de TarievenCode Gas. Naar het oordeel van ACM is hierin een objectieve rechtvaardiging gelegen voor het verschil in tariefniveau. In het enkele feit dat de entry- en exittarieven per gasopslag verschillen kan daarom onvoldoende aanleiding worden gevonden voor de conclusie dat de tarieven discriminatoir zijn.

72. Verschillende gasopslagen in Nederland liggen op verschillende locaties en hebben aldus verschillende tarieven. De huidige systematiek en TarievenCode Gas kennen geen uitzondering waarbij voor gasopslagen gelijke tarieven worden vastgesteld. Een dergelijke tariefwijziging, evenals een hogere korting op het transporttarief zoals is voorgesteld door Vereniging Gasopslag Nederland, is alleen mogelijk via een wijziging van de TarievenCode Gas.

Conclusie

73. ACM gaat ervan uit dat bovengenoemde toelichting volstaat en zal deze reactie niet verder betrekken in de beoordeling.

Reactie 7: “Bezwaar socialisatie investeringen aanpassing gaskwaliteit”

74. EconGas heeft bezwaar tegen de socialisatie (van kosten) van investeringen voor de aanpassing van de kwaliteit van gas in de transporttarieven 2015. EconGas meent dat hoewel het tarief voor gaskwaliteitsaanpassing is gereguleerd, er in tegenstelling tot het tarief voor kwaliteitsconversie geen sprake is van een gesocialiseerd tarief. EconGas stelt dat de kosten van de gaskwaliteitsaanpassing dienen te worden doorberekend aan de individuele gebruikers die gebruik maken van deze dienst.

Reactie ACM

75. ACM maakt uit deze reactie op dat EconGas veronderstelt dat sprake is van een separaat gereguleerd tarief voor gaskwaliteitsaanpassing waarin de kosten voor deze gaskwaliteitsaanpassingen worden gesocialiseerd. ACM wijst erop dat er geen sprake is van een aparte taak voor gaskwaliteitsaanpassing en dus geen gereguleerd tarief voor gaskwaliteitsaanpassing. Wel is sprake van een kwaliteitsconversietaak waarvoor een

Besluit – openbare versie

gereguleerd gesocialiseerd tarief wordt vastgesteld. In dat kader wijst ACM op een uitspraak van het CBb waaruit blijkt¹⁸:

“Kenmerk van de socialisatie van kosten van kwaliteitsconversie is dat bij vaststelling van het tarief wordt geabstraheerd van het feitelijke gebruik dat wordt gemaakt van de dienst. Inherent hieraan is dat sprake zal zijn van een groep afnemers die meer moet betalen dan zij zouden moeten betalen in de situatie dat sprake is van een tarief op grond van het feitelijke gebruik van de dienst.”

76. Voor zover EconGas refereert aan het feit dat in het kader van de wijziging van de Netnorm door GTS investeringen zijn gedaan om deze te accommoderen wijst ACM op het volgende. GTS heeft tot taak gas af te leveren en in te nemen in overeenstemming met de gaskwaliteitsnormen zoals vastgelegd in de Regeling Gaskwaliteit¹⁹. Op grond van artikel 12a Gaswet dienen de kosten van deze taak in beginsel in het gesocialiseerde transporttarief tot vergoeding te komen. Indien GTS investeringen ter uitvoering van deze taak pleegt, dienen de kosten (uitgaven) van deze investeringen dus ook middels genoemd transporttarief tot vergoeding te komen.. Naar de mening van ACM is dus geen sprake van een aparte dienst zoals EconGas lijkt te veronderstellen. Er is dan ook geen sprake van apart aan te wijzen gebruikers, noch individuele tarieven die hiervoor vast zouden moeten worden gesteld.

Conclusie

77. ACM gaat ervan uit dat bovengenoemde toelichting volstaat en zal deze reactie niet verder betrekken in de beoordeling.

6 Beoordeling tarievenvoorstel

Inleiding

78. ACM heeft het tarievenvoorstel beoordeeld aan de hand van artikel 82, derde lid van de Gaswet, hetgeen tevens toetsing aan de TarievenCode Gas inhoudt. Daarnaast heeft ACM het voorstel getoetst aan de methode van regulering als vastgelegd in het Methodebesluit 2014-2016 en de daarop gebaseerde doelmatigheidskortingen. Aangezien het tarievenvoorstel voor het jaar 2015 deels ook ziet op vergoeding van kosten over het jaar

¹⁸ Uitspraak van 23 augustus 2012 van het CBb, zaak nummer AWB 10/455.

¹⁹ Regeling van de Minister van Economische Zaken van 11 juli 2014, nr. WJZ/13196684, tot vaststelling van regels voor de gaskwaliteit (Regeling Gaskwaliteit).

Besluit – openbare versie

2013 waarvoor een andere methode van regulering gold, is het tarievenvoorstel deels ook getoetst aan de methode van regulering voor de periode 2010 tot en met 2013, vastgelegd in het Methodebesluit 2010-2013²⁰.

79. In dit hoofdstuk bespreekt ACM de opbouw van de tarieven. De tarieven worden in de volgende stappen opgebouwd, dit zijn:

1. Basistarieven
2. Toetsing aan bandbreedte van 5%
3. Structurele correcties:
 - i. Nacalculatie bonus/malus inkoop energie voor 2013
4. Incidentele correcties:
 - i. Uitbreidingsinvesteringen (UI)
 - ii. Marktfaciliterende Activiteiten (MFA)
 - iii. Nieuwe Producten en Diensten (NPD)
5. Overige incidentele correcties
6. Korting gasopslagen
7. Berekening transporttarief inclusief tariefcomponent voor balanceringsstaak en kwaliteitsconversietaak.

80. Voorts bespreekt ACM de berekening van de tarieven voor de aansluitaak.

81. Tot slot geeft ACM een oordeel over het voorstel van de tarieven voor nieuwe meetpunten.

6.1 Basistarieven 2015

6.1.1 Tariefstructuren en diensten

82. GTS dient haar tarievenvoorstel in te dienen met inachtneming van de tariefstructuren van de TarievenCode Gas. ACM toetst het voorstel van GTS aan de TarievenCode Gas door te beoordelen of GTS voor alle diensten en tariefdragers een voorstel heeft gedaan conform de bepalingen in de TarievenCode Gas. Dit betekent dat het tarievenvoorstel een voorstel moet bevatten voor het transporttarief (met inbegrip van de balanceringsstaak en de kwaliteitsconversietaak) en met een korting op het transporttarief voor gasopslagen, het bestaande aansluitingtarief, het aansluittarief, en de tarieven voor de transportgerelateerde

²⁰ Betreft het Methodebesluit Transport GTS – Periode 2010 t/m 2013, van 11 oktober 2011 met kenmerk 103794/332, het Methodebesluit Balancerings GTS – Periode 2010 t/m 2013, van 11 oktober 2011 met kenmerk 103794/333, en het Methodebesluit Kwaliteitsconversie GTS – Periode 2010 t/m 2013, van 11 oktober 2011 met kenmerk 103794/334.

Besluit – openbare versie

diensten waaronder connection, de overdracht van transportcapaciteit of het gebruiksrecht, wheeling en diversion.

83. Naar het oordeel van ACM is dit het geval. Het feit dat het tarievenvoorstel voor de dienst connection voor slechts één van de twee tariefdragers een tarief bevat, maakt dit oordeel niet anders. ACM licht dit hieronder toe.
84. GTS biedt de dienst connection aan. Deze transportgerelateerde dienst betreft het in stand houden van de systeemverbinding. De systeemverbinding is de verbinding tussen het landelijk gastransportnet dat GTS beheert en de regionale netwerken die regionale netbeheerders beheren.²¹ De TarievenCode Gas legt de tariefdragers van deze dienst vast. Voor de dienst connection zijn twee tariefdragers vastgesteld: een vast bedrag per jaar per systeemverbinding en de gecontracteerde exitcapaciteit voor de systeemverbinding uitgedrukt in $m^3(n;35,17)/uur$.²²
85. ACM stelt het tarief voor de dienst connection vast als een vast bedrag per jaar per systeemverbinding het tarievenvoorstel van GTS. In het tarievenbesluit 2014 is het tarief voor de dienst connection op dezelfde wijze vastgesteld. Het doorberekenen van dit vaste bedrag per systeemverbinding naar de verschillende afnemers of aangeslotenen vindt plaats op basis van de exitcapaciteit die in het voorgaande jaar op deze verbinding was gecontracteerd, eventueel gecorrigeerd voor niet vlakke boekingen door middel van de maandfactorensystematiek. Op deze wijze betalen de afnemers het tarief voor het aandeel dat zij hebben gehad in de gecontracteerde exitcapaciteit in het voorgaande jaar.
86. ACM is van oordeel dat deze systematiek in overeenstemming is met de TarievenCode Gas, mede omdat op transparante wijze inzichtelijk wordt gemaakt op welke wijze het vaste bedrag in rekening gebracht zal worden aan de individuele afnemers van de dienst.
87. ACM concludeert dat het tarievenvoorstel volledig is ten aanzien van de aangeboden gereguleerde diensten van GTS en daarmee voldoet aan de TarievenCode Gas.

6.1.2 Toetsing tarievenvoorstel: rekenvolumina

88. In het Methodebesluit 2014-2016 heeft ACM vastgelegd dat de verwachting ten aanzien van rekenvolumina in beginsel wordt bepaald op daadwerkelijk gefactureerde volumes van

²¹ Zie voor de definitie van het begrip systeemverbinding: 'Begrippenlijst Gas; onderdeel van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b van de Gaswet', als gewijzigd vastgesteld per 1 april 2011, p. 10 onder 'systeemverbinding'.

²² TarievenCode Gas, paragraaf 3.3.1.2.

Besluit – openbare versie

het meeste recente jaar waarover data beschikbaar zijn.²³ Voor de rekenvolumina 2015 is dat het jaar 2013.

89. In het tarievenvoorstel zijn de rekenvolumina voor de balanceringsstaak en de kwaliteitsconversietaak gelijk aan de rekenvolumina voor alle entry- en exitpunten. De rekenvolumina voor de bestaande aansluitingstaak zijn gelijk aan de rekenvolumina van de entry- en exitpunten die conform de TarievenCode Gas kwalificeren als een bestaande aansluiting.²⁴
90. Het Methodebesluit 2014-2016 bepaalt ook dat indien GTS kan aantonen dat de historische gegevens sterk afwijken van de verwachte totale volumes voor een taak, ACM de totale rekenvolumina voor die taak kan aanpassen om toekomstige nacalculatie te voorkomen. Daarbij heeft ACM bepaald dat deze aanpassing gebeurt door de toepassing van een generieke correctiefactor op de geaggregeerde rekenvolumina per taak.
91. Alleen voor de rekenvolumina van de aansluitaak is het GTS toegestaan om een schatting van het rekenvolume per aansluitpunt op te geven. Conform het Methodebesluit 2014-2016 worden gedurende deze reguleringsperiode de kosten voor de aansluitaak vergoed via de nieuwe producten- en dienstenregeling. In het besluit van 7 november 2013 waarmee de tariefstructuur voor de aansluitaak is opgenomen in de TarievenCode Gas heeft ACM toegelicht dat dit betekent dat de kosten voor de aanleg, het in werking hebben en onderhouden van een specifiek aansluitpunt voor het tariefjaar waar het tarievenbesluit betrekking op heeft in rekening wordt gebracht bij een specifieke afnemer.²⁵ Aangezien aldus een tarief per aansluitpunt moet worden vastgesteld en er voor aansluitpunten nog geen historische gegevens beschikbaar zijn - het gaat immers om een nieuwe dienst en bijbehorend nieuw tarief - is een schatting van het rekenvolume per aansluitpunt nodig om een tarief per aansluitpunt te kunnen vaststellen.
92. In haar tarievenvoorstel heeft GTS een onderbouwde schatting van de rekenvolumina 2015 gemaakt. Vervolgens heeft GTS gebruik gemaakt van de generieke correctiefactor voor de rekenvolumina voor alle tarieven behorende bij de transporttaak, de balanceringsstaak, de kwaliteitsconversietaak en de bestaande aansluitingstaak. ACM is van oordeel dat GTS een voldoende onderbouwde schatting heeft gemaakt en de correctiefactor voor de rekenvolumina op een juiste manier heeft berekend en toegepast.

²³ Zie hoofdstuk 9 van het Methodebesluit 2014-2016.

²⁴ Voor de definitie hiervan zie paragraaf 3.3.6.1. van de TarievenCode Gas.

²⁵ Besluit van 7 november 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/205565 (zaaknummer 13.0482.52), randnummer 33.

Besluit – openbare versie

6.1.3 Toetsing tarievenvoorstel: aanpassing aan Totale Inkomsten 2015, x-factor en cpi

93. De onafgeronde tarieven vóór correcties voor het jaar 2014 vormen het startpunt voor de berekening van de tarieven voor het jaar 2015. Op deze wijze is geborgd dat de tarieven zijn berekend conform de berekeningswijze zoals toegelicht in de BoB Tarieven 2014.²⁶
94. ACM controleert eerst of deze onafgeronde tarieven worden aangepast met de x-factor (zie randnummer 19) en het consumentenprijsindexcijfer (cpi) (zie randnummer 20). ACM stelt vast dat de onafgeronde tarieven vóór correcties zijn aangepast overeenkomstig de x-factor en de cpi die voor de betreffende taak van toepassing zijn.
95. Om vervolgens te komen tot de juiste basis voor de berekening van de tarieven voor het jaar 2015 dienen deze, voor de cpi en x-factor gecorrigeerde, tarieven voor het jaar 2014 aangepast te worden aan de Totale Inkomsten 2015 vóór correcties voor de specifieke taak.²⁷ De aanpassing gebeurt door de verhouding te berekenen tussen de Totale Inkomsten 2015 vóór correcties en de totale omzet berekend op basis van onafgeronde tarieven voor het jaar 2014 na correctie voor cpi en x-factor en de rekenvolumina voor het jaar 2015. Om eventuele nacalculatie in de toekomst te beperken dient voor de transporttaak bij de berekening van deze tariefaanpassingsfactor ook rekening te worden gehouden met inkomsten die GTS verwacht te verkrijgen uit diensten waar ACM geen tarief voor vaststelt maar die wel onderdeel zijn van de toegestane inkomsten voor de transporttaak. GTS heeft in lijn hiermee in het tarievenvoorstel een schatting opgenomen voor de verwachte omzet van de dienst shorthaul.
96. ACM concludeert dat GTS de berekening voor de tariefsaanpassingsfactor voor de verschillende wettelijke taken correct heeft uitgevoerd. Deze ratio wordt vervolgens toegepast voor de transporttaak, de balanceringsstaak, de kwaliteitsconversietaak en de bestaande aansluitingstaak. Deze toepassing leidt tot een correctie van de voor de cpi en x-factor gecorrigeerde tarieven voor het jaar 2014 voor de transporttaak van 5,66%, de balanceringsstaak van 7,00%, kwaliteitsconversietaak van 7,00% en de bestaande aansluitingstaak van 13,20%.

22/46

²⁶ Beslissing op bezwaar van 18 december 2014 met kenmerk ACM/DJZ/2014/207287, paragraaf 5.2.14.

²⁷ De Totale Inkomsten 2015 vóór correcties voor alle in randnummer 1 genoemde wettelijke taken worden berekend door toepassing van de x-factor (zie randnummer 19) en het consumentenprijsindexcijfer (cpi) (zie randnummer 20) op de Totale Inkomsten 2014 vóór correcties zoals vastgelegd in het Tarievenbesluit 2014.

Besluit – openbare versie

97. Voor de berekening van het tarief voor de aansluitaak is deze correctie niet van toepassing, omdat het tarief op een andere wijze wordt berekend, namelijk via de nieuwe producten en diensten (zie paragraaf 6.8).

6.2 Toetsing tarievenvoorstel aan bandbreedte van 5%

98. Het Methodebesluit 2014-2016 stelt niet als vereiste dat individuele tarieven wijzigen met de cpi, x-factor en de tariefaanpassingsfactor, maar dat individuele tarieven hiervan mogen afwijken met een bandbreedte van 5%.²⁸

99. Dit betekent dat GTS, zonder daarvoor een uitgebreide motivering te geven, voor een individueel meetpunt een tarief kan voorstellen dat maximaal 5% afwijkt van het tarief dat reeds is gecorrigeerd voor de verandering met de eventuele tariefaanpassingsfactor, x-factor en cpi.

100. GTS kan in uitzonderingsgevallen tariefwijzigingen voorstellen die buiten deze bandbreedte vallen. In het bijzonder kan dit als de toerekening van bepaalde kosten op grond van het kostenveroorzakingsprincipe dit vereist. In een dergelijk geval dient GTS deze afwijkingen duidelijk te motiveren.²⁹

101. ACM heeft getoetst of de door GTS voorgestelde tarieven binnen een bandbreedte van 5% vallen en concludeert dat dit voor alle voorgestelde tarieven het geval is.

6.3 Structurele correcties

Inleiding

102. In het Methodebesluit 2014-2016 heeft ACM aangegeven voornemens te zijn om voor een aantal onderdelen te corrigeren in de tarievenbesluiten.³⁰

103. Voordat ACM deze correcties behandelt, wijst ACM er in algemene zin op dat correcties in principe worden toegerekend aan de taak waaraan ze rechtstreeks toe te wijzen zijn. Indien de kosten niet direct herleidbaar zijn tot de specifieke taak zoals gedefinieerd vanaf 2014 zal deze toerekening plaatsvinden via dezelfde verdeelsleutel als in het Methodebesluit

²⁸ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2103/204152, randnummer 262.

²⁹ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2103/204152, randnummer 264.

³⁰ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2103/204152, 211 en verder.

Besluit – openbare versie

2014-2016 gehanteerd voor de toewijzing van kosten.³¹ Concreet geldt dit voor de balanceringsstaak en de bestaande aansluitingstaak. Correcties over jaren vóór 2014 die zien op de transporttaak zullen daarom door toepassing van de verdeelsleutel ook worden toegerekend aan de balanceringsstaak en de bestaande aansluitingstaak.³² De reden hiervoor is dat deze kosten zijn gemaakt toen de activa en tarieven voor de balanceringsstaak en de bestaande aansluitingstaak nog niet waren afgesplitst van de activa van de transporttaak. Voor correcties die zich voordoen vanaf 2014 geldt dat deze, indien niet rechtstreeks toewijsbaar, met dezelfde verdeelsleutel worden toegerekend. Vanwege het feit dat de bestaande aansluitingstaak alleen ziet op het in werking hebben en onderhouden van bestaande aansluitingen en voor de bestaande aansluitingstaak daarom geen nieuwe kosten uit investeringen, nieuwe producten of diensten of marktfaciliterende activiteiten zijn te verwachten, worden correcties die zien op de jaren vanaf 2014 in principe niet meer toegerekend aan de bestaande aansluitingstaak.

6.3.1 Inkoopkosten energie 2013

104. ACM heeft in het Methodebesluit 2014-2016 aangekondigd op grond van artikel 81c, tweede lid, onderdeel c van de Gaswet een gedeeltelijke nacalculatie te verrichten voor de inkoopkosten energie 2013 voor de taken transport, balanceringsstaak, kwaliteitsconversie en bestaande aansluiting.³³ In deze nacalculatie wordt driekwart van het verschil tussen de geprognosticeerde kosten die in de tarieven 2013 voor de genoemde taken zijn verwerkt en de werkelijke kosten voor energie in 2013 verrekend in het jaar 2015. Indien dit verschil meer dan 5% (zowel positief als negatief) van de geprognosticeerde kosten bedraagt, wordt het meerdere deel volledig nagecalculeerd.

105. Op basis van de realisaties voor het jaar 2013 is gebleken dat de kosten voor inkoop energie voor het jaar 2013 voor de transporttaak hoger zijn uitgevallen dan geschat. De kosten voor inkoop energie in het jaar 2013 voor de balanceringsstaak en de kwaliteitsconversietaak zijn daarentegen lager uitgevallen dan geschat.

³¹ Deze verdeelsleutel is 3,3% voor de balanceringsstaak en 3,5% voor de bestaande aansluitingstaak. Zie het Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/204152, randnummer 152-155 en randnummer 164 en 165.

³² De bestaande aansluitingstaak bestond voor 2014 immers nog niet als een zelfstandige taak. De balanceringsstaak bestond al wel, maar het tarief voor deze taak maakte onderdeel uit van het transporttarief.

³³ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/204152, randnummer 233-235.

Besluit – openbare versie

106. Voor de transporttaak bedroeg de prognose van de inkoopkosten energie in 2013 € 67.545.600. De realisatie bedroeg € 70.481.098. Het verschil tussen realisatie en prognose bedraagt € 2.935.498. ACM concludeert dat 25% van dit verschil, € 733.874, minder dan 5% van de geprognosticeerde kosten, € 3.377.280, bedraagt. Als gevolg van deze bonus/malus berekening corrigeert ACM de entry-, exit- en connectie tarieven voor 2015 met 0,25%. Aangezien de bestaande aansluitingtaak in 2013 nog onderdeel uitmaakte van de transporttaak corrigeert ACM het tarief voor de bestaande aansluitingtaak voor 2014 met hetzelfde percentage.
107. De prognose van de inkoopkosten energie in 2013 voor de balanceringsstaak bedroeg €5.584.957. De realisatie bedroeg € 2.467.596. Het verschil tussen realisatie en prognose bedraagt € -3.117.359. ACM concludeert dat 25% van dit verschil, € -779.340, meer dan 5% van de geprognosticeerde kosten, € - 279.248, bedraagt. Als gevolg van deze bonus/malus berekening corrigeert ACM het tarief voor de balanceringsstaak met -9,32%.
108. Voor de taak kwaliteitsconversie bedroeg de prognose van de inkoopkosten energie in 2013 €39.369.828. De realisatie bedroeg € 24.181.828. Het verschil tussen realisatie en prognose bedraagt € -15.188.001. ACM concludeert dat 25% van dit verschil, € -3.797.000, meer dan 5% van de geprognosticeerde kosten, € -1.968.491, bedraagt. Als gevolg van deze bonus/malus berekening corrigeert ACM het tarief voor de kwaliteitsconversietaak met -16,80%.

6.4 Incidentele correcties

6.4.1 Uitbreidingsinvesteringen

109. Voor de vergoeding van efficiënte kosten van uitbreidingsinvesteringen maakt het Methodebesluit 2014-2016 onderscheid tussen reguliere en niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen. Niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen zijn uitbreidingsinvesteringen die vallen onder de noemer van artikel 39e, 39f derde lid, 54a, derde lid van de Gaswet of de overgangsregeling zoals genoemd in randnummer 200 van het Methodebesluit 2014-2016³⁴ (hierna tezamen: niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen). Reguliere uitbreidingsinvesteringen zijn de uitbreidingsinvesteringen die daar niet onder vallen. De efficiënte kosten van reguliere uitbreidingsinvesteringen zijn vanaf de nieuwe reguleringsperiode reeds onderdeel van de totale inkomsten vóór correcties.³⁵ Voor reguliere uitbreidingsinvesteringen die vanaf oktober 2012 tot en met december 2013 in

³⁴ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/204152, randnummer 200.

³⁵ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/204152, randnummer 195.

Besluit – openbare versie

gebruik zijn genomen heeft ACM in het Methodebesluit 2014-2016 een aparte bepaling opgenomen.³⁶

Niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen

Voorstel GTS niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen

110. GTS heeft in haar tarievenvoorstel verzocht om vergoeding van kosten ten behoeve van in totaal drie nieuwe door GTS aangemerkte niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen. Ook heeft GTS verzocht om vergoeding van kosten van volgens het tarievenvoorstel niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen die volgen uit projecten en investeringen die GTS reeds in eerdere tarievenvoorstellen heeft toegelicht. De totale activawaarde van alle niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen bedraagt € 571,2 miljoen.
111. GTS heeft in haar voorstel drie nieuwe niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen opgegeven, namelijk de Aanpassing MS Kootstertille (hierna: Kootstertille), de Capaciteitsvergroting Oost-West (hierna: Oost-West) en de Integrated Open Season (hierna: IOS).
112. Kootstertille betreft volgens het tarievenvoorstel een aanpassing van het mengstation Kootstertille, zodat een deel van het (Friese) kleine velden gas via een nieuwe koppelleiding naar de Zuidwalleiding kan worden afgevoerd. Het gaat om een investeringsbedrag van € 0,7 miljoen.
113. Oost-West voorziet volgens het tarievenvoorstel in een vergroting van transportcapaciteit tussen Oost- en West-Nederland als gevolg van de ontwikkeling van aardgasberging Bergermeer en betreft onder meer de uitbreiding van een compressorstation. Het gaat om een investeringsbedrag van € 64,0 miljoen, geactiveerd op 1 april 2014.
114. De IOS bestaat volgens het tarievenvoorstel uit vier verschillende investeringen in het netwerk. Eén investering ziet op de aanleg van een leiding tussen Beverwijk en Wijngaarden. Deze leiding heeft een activawaarde van € 290,2 miljoen. Een andere investering ziet op de aanleg van een leiding tussen Westerschelde-West en Cambron met een activawaarde van € 28,1 miljoen. Daarnaast is er een investering op de uitbreiding van het kwaliteitsconversiestation Oudelandertocht met een activawaarde van € 18,4 miljoen. Tot slot is er een investering die ziet op aanpassingen aan diverse stations op Oude Statenzijl met een activawaarde van € 3,4 miljoen.

26/46

³⁶ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2103/204152, randnummer 241.

Besluit – openbare versie

115. Ten aanzien van deze laatste investering merkt ACM het volgende op. Op verzoek van ACM en rekening houdend met de BoB Tarieven 2014 heeft GTS in het definitieve tarievenvoorstel het deel van de investeringen voor aanpassingen van diverse stations op Oude Statenzijk die GTS heeft gedaan om de gasopslag Jemgum aan te sluiten niet opgevoerd als uitbreidingsinvestering in het kader van de transporttaak. In de BoB Tarieven 2014 heeft ACM namelijk geoordeeld dat GTS voor Jemgum de aansluitaak heeft en uitvoert.³⁷ Kosten die GTS maakt als gevolg van deze investering kwalificeren dan ook niet als uitbreidingsinvestering ten behoeve van de transporttaak (zoals opgegeven in het tarievenvoorstel van 6 oktober), maar dienen te worden vergoed via het tarief voor de aansluitaak. In het definitieve voorstel is het bedrag van de investering die ziet op aanpassingen van diverse stations op Oude Statenzijk in het kader van de transporttaak daarom aangepast naar € [REDACTED].

Beoordeling ACM niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen

116. ACM stelt vast dat Kootstertille kwalificeert als een niet-reguliere uitbreidingsinvestering omdat het een investering is als bedoeld in artikel 54a, derde lid, van de Gaswet. Ingevolge artikel 54a, derde lid, van de Gaswet heeft de Minister van Economische Zaken besloten dat deze investering in de uitbreiding van het door GTS beheerde landelijk gastransportnet noodzakelijk is gelet op het belang van het planmatig beheer van voorkomens van gas.³⁸ Op grond van artikel 54a, vierde lid, van de Gaswet verrekent ACM de kosten van een investering waarvan de noodzaak is vastgesteld in de tarieven.

117. Wat betreft investering Oost-West en de IOS, die volgens het tarievenvoorstel van GTS beide kwalificeren als niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen, merkt ACM het volgende op. ACM heeft in het Methodebesluit 2014-2016 een overgangsregeling getroffen voor zeer grote nog te activeren uitbreidingsinvesteringen die binnen de vigerende wet- en regelgeving in aanmerking zouden komen voor vergoeding als bijzondere uitbreidingsinvestering, maar waarvan de investeringsbeslissing door GTS is genomen voordat de wettelijke regeling omtrent bijzondere uitbreidingsinvesteringen in werking trad. Zo zijn investeringen bedoeld in artikel 39f, derde lid van de Gaswet met een activawaarde van meer dan € 50 miljoen zeer groot en kunnen op grond van deze overgangsregeling in aanmerking komen voor vergoeding indien de investeringsbeslissing is genomen voordat artikel 39f van de Gaswet in werking trad.

³⁷ Beslissing op bezwaar van 18 december 2014 met kenmerk ACM/DJZ/2014/207287, randnummer 110.

³⁸ Staatscourant, d.d. 6 maart 2013, nummer 5568.

Besluit – openbare versie

118. De investering Oost-West valt onder de overgangsregeling zoals opgenomen in het Methodebesluit 2014-201639, omdat de investering zeer groot (groter dan € 50 miljoen) is en de investeringsbeslissing door GTS is genomen voordat de wettelijke regeling omtrent bijzondere uitbreidingsinvesteringen in werking trad. Dit betekent dat ACM in het kader van onderhavig besluit de investering Oost-West beschouwt als niet-reguliere uitbreidingsinvestering.
119. ACM stelt het volgende voor de IOS. Voor de investering voor de leiding tussen Beverwijk en Wijngaarden is de procedure volgens de rijkscoördinatieregeling gevolgd en is een rijksinpassingsplan vastgesteld. Dit betreft dan ook een investering als bedoeld in artikel 39e van de Gaswet. ACM neemt daarom op grond van artikel 82 lid 3 van de Gaswet deze investeringskosten in aanmerking bij de berekening en vaststelling van de tarieven 2015, voor zover ACM deze investeringskosten als efficiënt beoordeelt.
120. De overige drie investeringen van de IOS zijn geen investeringen als bedoeld in artikel 39e, 39f, derde lid of 54a, derde lid, van de Gaswet. Deze investeringen kunnen uitsluitend middels een opslag op de tarieven voor vergoeding in aanmerking komen wanneer zij onder de overgangsregeling uit het Methodebesluit 2014-2016 vallen. Dat is het geval wanneer een investering zeer groot is. Deze drie investeringen zijn ieder afzonderlijk echter kleiner dan € 50 miljoen en kwalificeren daarom ieder afzonderlijk niet als niet-reguliere uitbreidingsinvestering op grond van de overgangsregeling.
121. Alleen wanneer, zoals gesteld in het tarievenvoorstel, alle investeringen die GTS onder de uitbreidingsinvestering IOS heeft opgegeven als één niet-reguliere uitbreidingsinvestering kwalificeren is het totale investeringsbedrag groter dan € 50 miljoen. In dat geval komen op basis van de overgangsregeling uit het Methodebesluit 2014-2016 ook de doelmatige kosten voor de drie kleinere investeringen van de IOS in aanmerking voor vergoeding in de tarieven 2015. In verband hiermee dient ACM te bepalen of deze investeringen zijn te beschouwen als één niet-reguliere uitbreidingsinvestering.
122. In het algemeen beschouwt ACM investeringen samen als één niet-reguliere uitbreidingsinvestering als investeringen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Overeenkomstig de Regeling melding aanleg- of uitbreidingsinvestering⁴⁰ (hierna: de Regeling) beschouwt ACM een investering onlosmakelijk verbonden met andere

³⁹ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/204152, randnummer 200.

⁴⁰ (Toelichting op de) Regeling van de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie van 20 juni 2011, nr. WJZ/11082805, tot vaststelling van regels over de melding betreffende een voornemen tot investeren in de aanleg of uitbreiding van het net (Regeling melding aanleg- of uitbreidingsinvestering).

Besluit – openbare versie

investeringen als de investering geen waarde heeft indien andere investeringen niet worden gedaan.

123. Aangezien het voor ACM op basis van de informatie in het tarievenvoorstel niet duidelijk was of de genoemde investeringen van de IOS onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, heeft ACM onderzoeksbureau Jacobs Consultancy (hierna: Jacobs) gevraagd om de verbondenheid van de vier investeringen van de IOS te toetsen.
124. Jacobs komt tot de conclusie dat de vier investeringen van de IOS onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.⁴¹ Jacobs stelt dat de investeringen van de IOS op zichzelf geen waarde hebben zonder de andere investeringen van de IOS. Jacobs komt tot de conclusie dat – gegeven de systematiek van open seasons – er sprake is van één onlosmakelijke vraag naar additionele capaciteit. Jacobs stelt dat, ingeval één van de investeringen van de IOS niet zou zijn gedaan, dit ertoe zou hebben geleid dat GTS niet aan de volledige marktvraag naar additionele capaciteit had kunnen voldoen. Daarmee zou geen van de investeringen van de IOS hebben plaatsgevonden. Jacobs concludeert daarom dat de verschillende investeringen geen waarde hebben zonder de andere investeringen van de IOS.
125. ACM is er niet van overtuigd dat de door Jacobs gehanteerde invulling van het toetsingskader, bedoeld in randnummer 122, juist is voor de beoordeling van de vraag of investeringen onlosmakelijk verbonden zijn. Deze invulling betekent namelijk dat ingeval naar aanleiding van één geïventariseerde marktvraag (zoals in het onderhavige geval in het kader van een open season) verschillende investeringen worden gedaan deze investeringen zonder meer als onlosmakelijk zouden worden beschouwd. Deze interpretatie is naar het voorlopige oordeel van ACM te beperkt. In deze interpretatie is namelijk de totale marktvraag doorslaggevend, zonder dat aandacht is voor andere mogelijke relevante aspecten zoals bijvoorbeeld de autonome waarde van een investering voor een deel van de marktvraag naar additionele capaciteit.
126. Nu ACM niet overtuigd is van de juistheid van de door Jacobs gehanteerde invulling van het toetsingskader, kan ACM zich niet verlaten op de conclusie van Jacobs op dit punt. In het kader van een zorgvuldige besluitvorming acht ACM nader onderzoek dan ook noodzakelijk om te kunnen vaststellen of de investeringen van de IOS onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn als bedoeld in de Regeling. ACM heeft op dit moment, met oog op het

⁴¹ Zie openbare versie 'Doelmatigheidsbeoordeling niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen GTS', van 8 december 2014 van Jacobs Consultancy.

Besluit – openbare versie

tijdig vaststellen van onderhavig tarievenbesluit, niet meer de mogelijkheid om een dergelijk onderzoek zorgvuldig te verrichten en af te ronden.

127. Het voorgaande leidt ertoe dat ACM besluit om voor deze investeringen geen gebruik te maken van haar bevoegdheid om correcties door te voeren in de tarieven. Deze bevoegdheid, op grond van artikel 81c, tweede lid van de Gaswet, dient ACM immers prudent te hanteren.⁴² Nu ACM niet kan vaststellen of alle investeringen van de IOS als niet-reguliere uitbreidingsinvestering kwalificeren, is ACM van oordeel dat zij (conform randnummer 120) voor de IOS de doelmatige kosten van drie kleinere investeringen niet kan verwerken in de tarieven 2015. Indien ACM na nader onderzoek naar de verbondenheid van de investeringen van de IOS concludeert dat de investeringen onlosmakelijk verbonden zijn, dan zal ACM de doelmatige kosten van de drie kleinere investeringen alsnog verdisconteren in de tarieven 2016.
128. Gezien het voorgaande is ACM van oordeel dat zij ten aanzien van de IOS alleen de doelmatige kosten van de investering voor de aanleg van de leiding tussen Beverwijk en Wijngaarden dient te verwerken in de tarieven 2015 als bedoeld in artikel 82, lid 3, van de Gaswet. Dit betreft immers een investering als bedoeld in artikel 39e van de Gaswet.
129. Wat betreft de doelmatigheid van de niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen merkt ACM het volgende op. Gegeven de omvang van de investering, heeft ACM de investering Oost-West in het kader van onderhavig tarievenbesluit getoetst op doelmatigheid. Deze toets heeft ACM laten uitvoeren door Jacobs. Ten aanzien van de uitbreidingsinvestering Beverwijk-Wijngaarden van de IOS dient ACM, gelet op de vaststelling van het rijksinpassingsplan voor deze investering, vast te stellen in hoeverre de kosten die ten behoeve van deze investering zijn gemaakt, doelmatig zijn.⁴³ Ook deze toets heeft ACM laten uitvoeren door Jacobs. Aangezien Jacobs tot de conclusie is gekomen dat alle investeringen van de IOS onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, heeft Jacobs vervolgens de gehele IOS op doelmatigheid getoetst.
130. In haar rapport komt Jacobs tot de conclusie dat de gemaakte kosten van de niet-reguliere uitbreidingsinvestering Oost-West 100% doelmatig zijn en de gemaakte kosten van de uitbreidingsinvestering IOS 100% doelmatig zijn.⁴⁴

⁴² *Kamerstukken I* 2003/2004, 29 372, C, p. 18.

⁴³ *Kamerstukken II* 2008/2009, 31 904, nr. 3, p. 18.

⁴⁴ Zie openbare versie 'Doelmatigheidsbeoordeling niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen GTS', van 8 december 2014 van Jacobs Consultancy.

Besluit – openbare versie

131. Op basis van het onderzoek dat Jacobs heeft gedaan stelt ACM vast dat de niet-reguliere uitbreidingsinvestering Oost-West en de investering voor de aanleg van de leiding tussen Beverwijk en Wijngaarden in het kader van de IOS doelmatig zijn uitgevoerd. ACM zal 100% van de door GTS opgevoerde kosten voor de niet-reguliere uitbreidingsinvestering Oost-West in 2014 en 2015 vergoeden via de tarieven 2015. ACM zal ten aanzien van de IOS 100% van de kosten voor de aanleg van de leiding tussen Beverwijk en Wijngaarden in 2014 en 2015 vergoeden in de tarieven 2015.

Reguliere uitbreidingsinvesteringen 2013

132. Met betrekking tot de kosten van reguliere uitbreidingsinvesteringen die GTS in 2013 in gebruik heeft genomen heeft ACM in het Methodebesluit 2014-2016⁴⁵ bepaald dat kosten die deze uitbreidingsinvesteringen in 2014, 2015 en 2016 genereren, volgens de reguleringssystematiek in deze reguleringsperiode 2014-2016 worden vergoed (zie ook randnummer 109). Voor de kosten die deze reguliere uitbreidingsinvesteringen genereren vanaf ingebruikname in 2013 tot en met december 2013 geldt dit niet. Deze kosten zijn ook niet op een andere wijze vergoed. ACM heeft in het Methodebesluit 2014-2016 bepaald de kosten van deze reguliere uitbreidingsinvesteringen daarom na te calculeren in de tarieven van 2015 conform de reguleringssystematiek vastgelegd in het Methodebesluit 2010-2013.

Voorstel GTS reguliere uitbreidingsinvesteringen

133. GTS heeft in haar tarievenvoorstel verzocht om vergoeding van kosten van tien reguliere uitbreidingsinvesteringen die in 2013 in gebruik zijn genomen. De activawaarde van deze reguliere uitbreidingsinvesteringen bedraagt tezamen circa € 10,9 miljoen.

Beoordeling ACM reguliere uitbreidingsinvesteringen

134. De investeringen Workflow, Implementatie EPM 2010, ISAR-57 Workplace, Optimaliseren rapportage en Flowmaster betreffen investeringen in ICT. GTS stelt dat zij door deze investeringen efficiënter kan werken en dat daarom de functionaliteit van het landelijke gastransportnet toeneemt als gevolg van deze investeringen. GTS stelt dat de externe behoefte is gelegen in de wettelijke eis om doelmatig te handelen als bedoeld in artikel 10 en artikel 82 van de Gaswet.

135. De vijf ICT-investeringen zien niet op een toename van de lengte, de capaciteit of de functionaliteit van het landelijke gastransportnet, noch ligt er een externe behoefte aan ten grondslag. Dit betekent naar het oordeel van ACM dat de kosten van deze vijf investeringen niet als uitbreidingsinvestering kwalificeren. Naar het oordeel van ACM leiden deze vijf ICT-

⁴⁵ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2103/204152, randnummer 241.

Besluit – openbare versie

investeringen enkel tot een verschuiving van operationele kosten naar kapitaalkosten. Het is aan GTS om een afweging te maken tussen operationele kosten en kapitaalkosten bij de uitvoering van haar wettelijke taken. Als GTS er voor kiest investeringen te doen die tot een besparing op de operationele kosten leiden dan moeten de totale inkomsten vóór correcties voldoende zijn om de totale kosten te dekken. In afwijking van het voorstel van GTS betekent dit dat de uit deze vijf investeringen voortvloeiende kosten niet apart in de tarieven 2015 worden verwerkt als opslag.

136. ACM is van oordeel dat de overige vijf investeringen wel reguliere uitbreidingsinvesteringen zijn, te weten: Toevoerleiding GOS Ommen en Vilsteren, Carola, Uitbreiding functionaliteit Eagle, Westertocht en Storage uitbreiding DC. Als gevolg van deze investeringen neemt de functionaliteit van het landelijk gastransportnet toe en hier ligt een externe behoefte aan ten grondslag. De activawaarde van deze vijf reguliere uitbreidingsinvesteringen bedraagt circa € 3,7 miljoen. ACM is van oordeel dat de uit deze vijf reguliere uitbreidingsinvesteringen voortvloeiende doelmatige kosten in de tarieven 2015 dienen te worden verwerkt als opslag, overeenkomstig de bepalingen in het Methodebesluit 2014-2016.

Hoogte nacalculatie

137. In de methodebesluiten⁴⁶ is vastgelegd hoe de kosten van uitbreidingsinvesteringen worden berekend. Concreet betekent dit het volgende. De kosten van een (niet-)reguliere uitbreidingsinvestering worden bepaald aan de hand van de hoogte van de investeringsuitgave voor zover efficiënt. Voor de berekening van de kapitaalkosten worden de regulatorische afschrijvingstermijnen en de WACC, zoals deze worden vastgelegd in het methodebesluit en het besluit tot vaststelling van de x-factor, gebruikt. De afschrijvingen worden bepaald aan de hand van de maand van ingebruikname en de regulatorische afschrijvingstermijn van een investering. De vermogenskostenvergoeding is gelijk aan de waarde van een investering aan het einde van een jaar vermenigvuldigd met de WACC.

Voorstel GTS hoogte nacalculatie

138. De ongedekte kosten in het voorstel van GTS van de (niet-)reguliere uitbreidingsinvesteringen in 2013, 2014 en 2015 tezamen bedragen voor de transporttaak € 58.770.615, voor de balanceringsstaak € 2.021.302, voor de kwaliteitsconversietaak € 3.280.804 en voor de bestaande aansluitingtaak € 459.668. Deze bedragen resulteren

⁴⁶ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/204152, randnummer 247. Zie ook het Methodebesluit Transport GTS – Periode 2010 t/m 2013, van 11 oktober 2011 met kenmerk 103794/332, randnummer 185, het Methodebesluit Balancerings GTS – Periode 2010 t/m 2013, van 11 oktober 2011 met kenmerk 103794/333, randnummer 183 en het Methodebesluit Kwaliteitsconversie GTS – Periode 2010 t/m 2013, van 11 oktober 2011 met kenmerk 103794/334, randnummer 183.

Besluit – openbare versie

nadat voor de ongedekte kosten in 2013 de opbrengsten die voortkomen en/of worden verwacht door ingebruikname van de uitbreidingen in mindering zijn gebracht op de kosten van de uitbreidingsinvesteringen voor zover deze opbrengsten niet groter zijn dan de kosten. Opbrengsten uit uitbreidingsinvesteringen in 2014 en 2015 worden niet in mindering gebracht, omdat vanaf dat moment het systeem van omzetregulering geldt en deze opbrengsten via de rekening omzetregulering zullen worden nagecalculeerd.⁴⁷

139. Ter dekking van deze bedragen stelt GTS een verhoging van de desbetreffende tarieven voor. Deze verhoging is berekend door te bepalen hoeveel de relevante tarieven procentueel dienen te stijgen om extra inkomsten te generen ter dekking van het tekort. Voor de transporttaak stelt GTS een verhoging voor van alle entry, exit- en connectionstarieven van 6,43%, voor de bestaande aansluitingtaak een verhoging van het tarief voor de bestaande aansluiting van 1,35%, voor de balanceringsstaak een verhoging van het tarief van balancerings van 6,18% en voor de kwaliteitsconversietaak een verhoging van het tarief voor kwaliteitsconversie van 3,88%.

Beoordeling uitbreidingsinvesteringen

140. Overeenkomstig de bepalingen in het Methodebesluit 2014-2016 is ACM van oordeel dat i) de doelmatige kosten in 2013, 2014 en 2015 voortvloeiend uit niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen die in gebruik zijn genomen voor 1 januari 2015 en ii) de doelmatige kosten in 2013 van reguliere uitbreidingsinvesteringen die in 2013 in gebruik zijn genomen, voor de transporttaak, de bestaande aansluitingtaak⁴⁸, de balanceringsstaak en de kwaliteitsconversietaak in de tarieven 2015 dienen te worden verwerkt als opslag.
141. Zoals beschreven in randnummer 127 kan ACM op dit moment niet vaststellen of de investeringen van de IOS als niet-reguliere uitbreidingsinvestering kwalificeren en is ACM van oordeel dat zij ten aanzien van de IOS de doelmatige kosten van drie kleinere investeringen niet kan verwerken in de tarieven 2015. ACM past het voorstel van GTS op dit punt aan door de kosten van deze de drie voorgestelde investeringen, aanleg leiding Westerschelde-West en Cambron, uitbreiding kwaliteitsconversiestation Oudelandertocht en aanpassingen aan diverse stations Oude Statenzijl, niet te vergoeden via de tarieven 2015.

⁴⁷ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/204152, randnummer 241 en 242.

⁴⁸ Aangezien de bestaande aansluitingtaak in 2013 nog onderdeel uitmaakte van de transporttaak corrigeert ACM het tarief voor de bestaande aansluitingtaak voor 2015 slechts voor kosten in 2013. Aldus wijkt het percentage af van het percentage voor de transporttaak. Zie ook randnummer 103.

Besluit – openbare versie

142. Zoals beschreven in randnummer 135 zijn naar het oordeel van ACM vijf van de voorgestelde reguliere uitbreidingsinvesteringen geen uitbreidingsinvesteringen. ACM past het voorstel van GTS op dit punt aan door de kosten van de vijf in randnummer 134 voorgestelde reguliere uitbreidingsinvesteringen niet apart te vergoeden.
143. De ongedekte kosten in 2013, 2014 en 2015 van de (niet-)reguliere uitbreidingsinvesteringen die wel voor vergoeding in aanmerking komen bedragen tezamen voor de transporttaak € 54.424.010, voor de balanceringsstaak € 1.871.671, voor de kwaliteitsconversietaak € 750.378 en voor de bestaande aansluitingstaak € 421.621. ACM stelt de volgende opslagen voor de verschillende tarieven vast; voor de entry-, exit- en connectie tarieven: 5,95%, voor het tarief voor de bestaande aansluitingstaak: 1,24%, voor het tarief voor de balanceringsstaak: 5,72% voor het tarief voor de kwaliteitsconversietaak: 0,89%.

6.4.2 Marktfaciliterende activiteiten

144. In het Methodebesluit 2014-2016 heeft ACM aangegeven de kosten van de marktfaciliterende activiteiten te verwerken in de transporttarieven en de tarieven voor de transportgerelateerde diensten.⁴⁹ ACM vergoedt de efficiënte kosten voor marktfaciliterende activiteiten via een budgetsystematiek voor de periode van 2014 tot en met 2016.⁵⁰ Voor kosten voor marktfaciliterende activiteiten die GTS in 2012 en 2013 heeft gemaakt, heeft ACM in het Methodebesluit 2014-2016 een aparte bepaling opgenomen. Deze kosten voor marktfaciliterende activiteiten worden hierna apart besproken.

Budget voor marktfaciliterende activiteiten 2014-2016

145. Conform het Methodebesluit 2014-2016 stelt ACM op basis van realisaties van gesaldeerde operationele kosten⁵¹ van marktfaciliterende activiteiten van het gemiddelde van de jaren 2010-2012 een jaarlijks budget vast voor de dekking van de marktfaciliterende activiteiten.⁵² De berekening van dit budget is op voorstel van GTS op twee punten

⁴⁹ ACM beschouwt marktfaciliterende activiteiten als een uitvloeisel van de in artikel 10, eerste lid, van de Gaswet genoemde taak voor GTS om het door haar beheerde gastransportnet te ontwikkelen. Zie het Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/204152, randnummer 254.

⁵⁰ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/204152, randnummer 256- 257.

⁵¹ ACM corrigeert de operationele kosten van marktfaciliterende activiteiten eerst voor eventuele opbrengsten alvorens de gesaldeerde kosten voor de schatting van het budget worden gebruikt. Immers, de gesaldeerde kosten 2010 t/m 2012 worden representatief geacht voor de verwachte nettokosten voor marktfaciliterende activiteiten in de jaren 2014 tot en met 2016.

⁵² Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/204152, randnummer 256.

Besluit – openbare versie

aangepast. Het betreft correcties voor de gerealiseerde operationele kosten in het jaar 2011 voor het project Netnorm en een correctie van de gerealiseerde opbrengsten voor het jaar 2012 voor het project PRISMA-capaciteit veiling. Deze correcties worden nader toegelicht in randnummer 164 tot en met 172.

146. Het resulterende budget bedraagt voor het jaar 2015 € 1.588.369 (prijspeil 2015). Dit budget dient als een opslag in de tarieven voor de transporttaak en de balanceringsstaak⁵³ voor het jaar 2015 te worden verwerkt.

Marktfaciliterende activiteiten uit 2013

147. In het Methodebesluit 2014-2016 heeft ACM opgemerkt dat de kosten voor marktfaciliterende activiteiten die GTS maakt in de jaren 2012 en 2013 niet tijdens de vorige reguleringsperiode zijn vergoed, omdat deze op basis van realisaties worden vergoed. Deze kosten vallen ook buiten het vastgestelde budget dat dient ter vergoeding van kosten in de jaren 2014, 2015 en 2016. Daarom heeft ACM in het Methodebesluit 2014-2016 vastgesteld dat de kosten voor de jaren 2012 en 2013 van marktfaciliterende activiteiten uit 2012 en 2013 via de tarieven worden vergoed conform het Methodebesluit 2010-2013. Dit betekent dat de kosten van deze marktfaciliterende activiteiten uit 2013 via de tarieven 2015 worden vergoed.

148. GTS heeft in het tarievenvoorstel 2015 negen projecten als marktfaciliterende activiteiten opgevoerd waarvoor GTS in 2013 kosten heeft gemaakt. Hiervan heeft GTS er acht eerder ingediend in het tarievenvoorstel 2014. Van deze acht projecten heeft ACM in het tarievenbesluit voor 2014 geoordeeld dat de kosten daarvan voor vergoeding via de tarieven in aanmerking komen. De kosten in 2013 van deze acht projecten zal ACM in lijn met het Tarievenbesluit 2014 vergoeden als marktfaciliterende activiteiten in de tarieven 2015.

149. In het tarievenvoorstel 2015 heeft GTS één nieuw project als marktfaciliterende activiteit opgenomen, namelijk Vertaling EC Gasvoorwaarden. GTS doet dit voorstel om kosten te dekken die zij maakt voor het vertalen van de gasvoorwaarden naar het Engels. Conform een eerdere toezegging van ACM aan GTS laat ACM dit project als marktfaciliterende activiteit via de tarieven voor vergoeding in aanmerking komen.

Conclusie

150. ACM is van oordeel dat kosten die voortvloeien uit marktfaciliterende activiteiten als opslag in de tarieven 2015 moeten worden verwerkt. Conform het Methodebesluit 2014-2016 stelt

⁵³ Zie randnummer 103.

Besluit – openbare versie

ACM (voor een vergoeding van de kosten in 2015) een jaarlijks budget vast ten hoogte van € 1.588.369 (prijspeil 2015). Dit budget wordt conform de verdeelsleutels vastgesteld voor de transporttaak € 1.535.953 (prijspeil 2015) en de balanceringsstaak € 52.416 (prijspeil 2015) en toegerekend aan deze taken.

151. Daarnaast is ACM van oordeel dat de uit de negen marktfaciliterende activiteiten voortvloeiende kosten gemaakt in 2013 in de tarieven 2015 dienen te worden verwerkt als opslag, overeenkomstig de bepalingen in het Methodebesluit 2010-2013. Aangezien de balanceringsstaak en de bestaande aansluitingstaak in 2012 en 2013 nog onderdeel uitmaakten van de tarieven voor de transporttaak dient, naar verhouding, de verrekening voor deze jaren ook plaats te vinden via een opslag op het tarief voor de balanceringsstaak en het tarief voor de bestaande aansluitingstaak. Deze kosten zijn gelijk aan € 4.767.557 (prijspeil 2015) voor de transporttaak, € 168.808 (prijspeil 2015) voor de balanceringsstaak en € 179.039 (prijspeil 2015) voor de bestaande aansluitingstaak.
152. Op basis van het voorgaande stelt ACM de volgende opslagen voor de verschillende tarieven vast: een opslag op de entry-, exit- en connectie tarieven van 0,69%, een opslag op het tarief voor de balanceringsstaak van 0,68% en een opslag op het tarief voor de bestaande aansluitingstaak van 0,53%.

6.4.3 Nieuwe producten en diensten

153. ACM heeft in het Methodebesluit 2014-2016 vastgelegd dat GTS naar aanleiding van de introductie van een nieuw product of dienst een voorstel voor tariefverhoging mag doen gelijktijdig met het indienen van het tarievenvoorstel.⁵⁴ Meer specifiek heeft ACM in het Methodebesluit 2014-2016 aangegeven dat een nieuw product bijvoorbeeld een nieuw aansluitpunt in het netwerk kan zijn en dat ACM nieuwe aansluitpunten via de nieuwe producten en diensten regeling zal vergoeden.
154. GTS heeft twee nieuwe producten en diensten opgevoerd in haar tarievenvoorstel 2015, namelijk twee aansluitpunten: ONE-Maasmond en Tulip Oil-Donkerbroek. Voorts heeft GTS, op verzoek van ACM en rekening houdend met de beslissing op de BoB Tarieven 2014,⁵⁵ in het tarievenvoorstel nog twee aansluitpunten opgevoerd namelijk Bergermeer TAQA-UGS en Oude Statenzijl Astora Jemgum.

⁵⁴ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/204152, randnummer 238-240.

⁵⁵ Beslissing op bezwaar van 18 december 2014 met kenmerk ACM/DJZ/2014/207287, randnummer 110.

Besluit – openbare versie

155. Aangezien dit onderdeel van de nieuwe producten en diensten uit het tarievenvoorstel ziet op het vaststellen van het tarief voor de aansluitaak, behandelt ACM dit onderdeel van het voorstel van GTS apart in paragraaf 6.8. ACM stelt vast dat GTS naast de aansluitpunten geen ander voorstel voor nieuwe producten of diensten heeft opgenomen in het tarievenvoorstel.

156. Op basis van het voorgaande stelt ACM voor nieuwe producten en diensten geen opslagen vast voor de verschillende tarieven.

6.5 Overige incidentele correcties

157. GTS heeft vier incidentele correcties opgevoerd in haar tarievenvoorstel. In dit hoofdstuk bespreekt ACM deze incidentele correcties afzonderlijk.

Doelmatigheidsbeoordeling Heiligerlee

158. GTS stelt in het tarievenvoorstel voor een correctie op te nemen voor de doelmatigheidsbeoordeling van de uitbreidingsinvestering Heiligerlee naar aanleiding van de beslissing op bezwaar tarievenbesluit GTS 2013 van ACM⁵⁶.

159. ACM heeft in het kader van de vaststelling van de tarieven 2013 voor kwaliteitsconversie de uitbreidingsinvestering Heiligerlee getoetst op doelmatigheid. Bij de vaststelling van de tarieven 2013 heeft ACM deze uitbreidingsinvestering voor een deel niet doelmatig geacht vanwege onvoldoende onderbouwing van de opslag voor indirecte kosten.⁵⁷ GTS heeft tegen dit besluit bezwaar ingediend. ACM heeft in bezwaar geoordeeld dat GTS de opslag voldoende heeft onderbouwd en de uitbreidingsinvestering Heiligerlee tot een bedrag van € 138.355.570 als doelmatig beoordeeld.

160. Doordat ACM in eerste instantie een groter deel van de uitbreidingsinvestering als niet doelmatig heeft beoordeeld, heeft GTS geen vergoeding gekregen voor een bedrag van € 428.778 (prijspeil 2015). Deze kosten zijn volledig toe te rekenen aan de kwaliteitsconversietaak. ACM is daarom van oordeel dat een opwaartse correctie van het kwaliteitsconversietarief dient plaats te vinden ter waarde van € 428.778 (prijspeil 2015).

⁵⁶ Beslissing op bezwaar ACM d.d. 6 augustus 2014 met kenmerk 104414_3/12 en 104415_2/12, randnummer 31 tot en met 42.

⁵⁷ Besluit tot vaststelling van de tarieven voor de taak kwaliteitsconversie 2013 d.d. 14 december 2013 met kenmerk 104186/33, randnummer 71.

Besluit – openbare versie

Kostenbesparing nieuw balanceringsregime

161. GTS stelt in het tarievenvoorstel 2015 voor een correctie op te nemen voor de in het tarievenvoorstel 2013 opgenomen kostenbesparing in het jaar 2013 bij de uitbreidingsinvestering 'Nieuw Balanceringsregime'. Deze kostenbesparing wordt in het tarievenvoorstel 2015 namelijk ook als onderdeel van de nacalculatieregeling op de inkoopkosten energie voor het jaar 2013 verrekend met de markt. De vergoeding die GTS, als correctie op de standaard nacalculatieregeling inkoopkosten energie, voor deze kostenbesparing over het jaar 2013 vraagt, bedraagt € 2.696.456 (prijspeil 2013).
162. ACM stelt vast dat de inkoopkosten voor energie zich anders hebben ontwikkeld dan GTS vooraf had ingeschat. De inschatting van GTS dat na toepassing van de nacalculatieregeling voor de inkoopkosten energie 2013 een bedrag van € 2.696.456 nog niet teruggegeven zou worden aan de markt blijkt onjuist. De toepassing van de nacalculatieregeling voor inkoopkosten energie leidt er dan ook niet toe dat GTS dit bedrag in haar voordeel mag bijschrijven. Het voordeel van de kostenbesparing, voortkomend uit de uitbreidingsinvestering 'Nieuwe Balanceringsregime', is dus kleiner dan vooraf ingeschat. ACM is van oordeel dat, indien geen incidentele correctie plaatsvindt via de tarieven, er een groter bedrag wordt verrekend met de markt dan de gerealiseerde kostenbesparing. Om dit te voorkomen is ACM van oordeel dat hiervoor incidenteel een vergoeding moet worden opgenomen in de tarieven 2015. Deze vergoeding dient gecorrigeerd te worden via de tarieven die dienen ter dekking van deze kosten. Het betreft het tarief voor de transporttaak, de bestaande aansluitingtaak⁵⁸ en de balanceringstaak.
163. ACM is van oordeel dat een incidentele opwaartse correctie in de tarieven 2015 dient plaats te vinden ter waarde € 2.696.456 (prijspeil 2013). Dit geschiedt via een opslag op het tarief voor de transporttaak, de bestaande aansluitingtaak en de balanceringstaak.

Proefproject veilen gebundelde capaciteit

164. GTS stelt in het tarievenvoorstel 2015 voor om een incidentele correctie op te nemen voor de in het tarievenvoorstel 2014 als marktfaciliterende activiteit opgenomen vergoeding voor de kosten in het kader van het proefproject veilen gebundelde capaciteit in 2012. GTS geeft aan dat zij in het tarievenvoorstel 2014 over 2012 abusievelijk niet alleen de veilingpremies 2012 (€ 9.065, prijspeil 2012) als opbrengsten heeft opgegeven bij de proefprojectkosten, maar de volledige veilingomzet (dat wil zeggen starttarief veiling plus premie, € 167.715, prijspeil 2012). Hierdoor zijn de kosten van de marktfaciliterende activiteit voor de proefprojectkosten 2012 in de tarieven 2014 € 167.715 – € 9.065 = € 158.650 (prijspeil 2012) te laag vastgesteld. Daarnaast is hierdoor de opgenomen vergoeding voor het MFA-

⁵⁸ Zie ook randnummer 103.

Besluit – openbare versie

budget 2014 in de tarieven 2014 te laag vastgesteld. Het aandeel van de kosten in het budget had namelijk moeten zijn € 158.650 / 3 = € 52.883 (prijspeil 2012). GTS stelt voor om de tarieven voor 2015 te corrigeren voor een te lage vergoeding in de tarieven 2014 (€ 167.800 (prijspeil 2014) en voor een te laag vastgesteld MFA-budget 2014 (€ 55.614 (prijspeil 2014)).

165. Deze onjuiste saldering van de proefprojectkosten met de opbrengsten heeft ook tot gevolg dat de grondslag voor het jaarlijkse MFA-budget in de onderhavige reguleringsperiode, zijnde de gemiddelde (netto) MFA operationele kosten over de jaren 2010 tot en met 2012, te laag is vastgesteld. Daarom stelt GTS ook voor om de nog te vergoeden MFA-budgetten voor de jaren 2015 en 2016 te corrigeren door het correcte saldo van kosten en opbrengsten te gebruiken voor de berekening. Deze aanpassing van de input voor de berekening van het MFA-budget leidt tot een verhoging met € 52.883 (prijspeil 2012) van het budget.
166. ACM is van oordeel dat de gegevens die gebruikt zijn voor de vaststelling van het MFA-budget inderdaad onjuist zijn. ACM past daarom, zoals in randnummer 146 beschreven, de berekening van het MFA-budget 2015 en 2016 aan, gebruikmakend van de correcte gegevens.
167. Een correctie voor de te lage vergoeding in 2014 acht ACM niet noodzakelijk. ACM dient prudent om te gaan met de bevoegdheid om op grond van artikel 81c, tweede lid van de Gaswet de tarieven aan te passen. Hierin is immers bepaald dat ACM hiertoe kan besluiten in het geval de vaststelling van de tarieven met de juiste gegevens tot een aanmerkelijke afwijking ten opzichte van de vastgestelde tarieven zou leiden. Het totaal van de twee bedragen (inclusief heffingsrente) die GTS voorstelt, € 232.351, is slechts 0,02% van de totale inkomsten vóór correcties van GTS voor het jaar 2015. ACM is van oordeel dat de materialiteit zeer gering is en besluit daarom, gelet op voornoemde wettelijke bepaling, de tarieven vast te stellen zonder daarbij de door GTS voorgestelde correctie te betrekken.

Netnorm correctie

168. In het tarievenvoorstel stelt GTS voor om een deel van de kosten vergoed in de tarieven 2013, gemaakt in 2011, in het kader van het project Netnorm in mindering te brengen op de tarieven 2015 via een incidentele opbrengstenpost. Het project Netnorm betreft het aanpassen van gasinstallaties van een aantal industriële eindgebruikers van gas in verband met wijzigingen in de gaskwaliteit van het landelijke gastransportnet. De vergoeding voor de kosten van het project Netnorm in de tarieven 2013 was volgens GTS te hoog, omdat een deel van deze kosten (€ 28.575, prijspeil 2011) ten onrechte als kosten voor het project Netnorm waren aangemerkt door GTS. GTS stelt voor om deze kosten te verrekenen (in mindering te brengen op) in de tarieven 2015. Daarnaast stelt GTS dat als gevolg hiervan

Besluit – openbare versie

de grondslag voor het jaarlijkse MFA-budget in de onderhavige reguleringsperiode ook te hoog is vastgesteld. Hierdoor is de opgenomen vergoeding voor het MFA-budget 2014 in de tarieven 2014 $\text{€ } 28.575 / 3 = \text{€ } 9.525$ (prijspeil 2011) volgens GTS te hoog geweest. Voor beide tezamen stelt GTS een correctie in de tarieven 2015 voor van $\text{€ } 40.309$ (prijspeil 2014).

169. Daarnaast stelt GTS voor om de nog te vergoeden MFA-budgetten voor de jaren 2015 en 2016 te corrigeren (te verminderen met $\text{€ } 9.525$ (prijspeil 2011)) via een aanpassing van de input voor de berekening van het MFA budget in het tarievenvoorstel.

170. ACM is van oordeel dat de gegevens die gebruikt zijn voor de vaststelling van het MFA-budget inderdaad onjuist zijn. ACM past daarom, zoals in randnummer 146 beschreven, de berekening van het MFA-budget 2015 en 2016 aan, gebruikmakend van de correcte gegevens.

171. Een correctie voor de te hoge vergoeding in 2014 acht ACM niet noodzakelijk. ACM dient prudent om te gaan met de bevoegdheid om op grond van artikel 81c, tweede lid van de Gaswet de tarieven aan te passen. Hierin is immers bepaald dat ACM hiertoe kan besluiten in het geval de vaststelling van de tarieven met de juiste gegevens tot een aanmerkelijke afwijking ten opzichte van de vastgestelde tarieven zou leiden. Het bedrag van $\text{€ } 41.922$ (inclusief heffingsrente) is slechts 0,004% de totale inkomsten vóór correcties van GTS voor het jaar 2015. ACM is van oordeel dat de materialiteit zeer gering is en besluit daarom, gelet op voornoemde wettelijke bepaling, de tarieven vast te stellen zonder daarbij de door GTS voorgestelde correctie te betrekken.

Conclusie incidentele correcties

172. ACM is van oordeel dat een incidentele correctie in de tarieven 2015 dient plaats te vinden in het kader van de doelmatigheidsbeoordeling Heiligerlee en de kostenbesparing nieuw balanceringsregime. Zoals beschreven in randnummer 167 en 171 zijn naar het oordeel van ACM correcties in de tarieven 2015 voor een te lage en een te hoge vergoeding in 2014 voor respectievelijk het proefproject veilen gebundelde capaciteit en het project Netnorm niet noodzakelijk. ACM past het voorstel van GTS voor deze incidentele correcties aan door deze correcties niet te betrekken bij de berekening van de tarieven 2015.

173. Op basis van het voorgaande stelt ACM voor incidentele correcties een opslag op het tarief vast voor de transporttaak, de bestaande aansluitingtaak, de balanceringstaak en de kwaliteitsconversietaak van respectievelijk 0,30%, 0,30%, 0,29%, en 0,51%. Voor de incidentele correcties op het jaarlijkse budget voor de marktfaciliterende activiteiten voortkomend uit het proefproject veilingen gebundelde capaciteit en uit het project Netnorm

Besluit – openbare versie

stelt ACM een gewijzigd budget voor de marktfaciliterende activiteiten voor 2015 en voor 2016 vast (zie randnummer 142).

6.6 Gasopslagen

174. Een aantal meetpunten in het netwerk van GTS betreft entry- en exitpunten van gasopslagen. In het voorstel van GTS krijgen deze meetpunten een korting van 25% over het berekende entry- en exittarief. De hierdoor gederfde inkomsten voor GTS heeft GTS in haar voorstel vervolgens toegerekend aan alle overige entry- en exitpunten niet zijnde entry- en exitpunten van gasopslagen.
175. ACM stelt vast dat het voorstel van GTS in lijn is met paragraaf 3.2.7 van de TarievenCode Gas. ACM heeft gecontroleerd of de korting enkel is toegepast op de 16 entry- en exitpunten die genoemd zijn in artikel 2.1.2h van de Transportvoorwaarden Gas. ACM heeft gecontroleerd of de korting van 25% is berekend over het berekende tarief voor de transportdienst voor de genoemde entry- en exitpunten. Vervolgens heeft ACM gecontroleerd of de entry- en exittarieven van de overige meetpunten gemiddeld voldoende zijn gestegen om de gederfde inkomsten, als gevolg van de verleende korting, te compenseren.⁵⁹
176. ACM stelt vast dat GTS de korting voor gasopslagen op de juiste entry- en exitpunten op een correcte manier heeft toegepast en de gederfde inkomsten op een juiste manier heeft verrekend over de overige entry- en exitpunten.

6.7 Berekening transporttarief inclusief balanceringsstaak en kwaliteitsconversietaak

177. Zoals aangegeven in randnummer 3 stelt ACM geen apart tarief vast voor de balanceringsstaak en de kwaliteitsconversietaak. De vergoeding voor deze taken geschiedt door het voor deze taken berekende tarief als tariefcomponent op te nemen in het transporttarief. ACM heeft gecontroleerd of GTS dit in haar voorstel op de juiste manier heeft gedaan. ACM stelt vast dat het afgeronde tarief voor de balanceringsstaak en voor de kwaliteitsconversietaak op een correctie wijze is opgeteld bij het afgeronde transporttarief voor alle entry- en exitpunten.

⁵⁹ Dit wordt berekend door de omzet van alle entry- en exitpunten (berekend op basis van de som van het rekvolume per meetpunt maal het tarief per meetpunt) vóór de korting gelijk te stellen aan de omzet na de korting.

Besluit – openbare versie

6.8 Aansluitpunttarief

178. het Methodebesluit 2014-2016 heeft ACM aangegeven dat ACM de kosten voor nieuwe aansluitpunten in het netwerk zal vergoeden via de nieuwe producten en diensten regeling.⁶⁰ Conform het besluit van 7 november 2013 waarmee de tariefstructuur voor de aansluitaak is opgenomen in de Tarievcodes Gas stelt ACM een tarief per aansluitpunt vast.⁶¹ Dit tarief dient ter dekking van de kosten van GTS voor het aanleggen, in werking hebben en onderhouden van aansluitpunten, en heeft als tariefdrager de gecontracteerde entry- of exitcapaciteit uitgedrukt in kWh/uur.⁶²

Voorstel GTS

179. GTS heeft twee nieuwe producten en diensten opgevoerd in haar tarievenvoorstel, namelijk de aansluitpunten: ONE-Maasmond en Tulip Oil-Donkerbroek. Deze aansluitpunten zijn respectievelijk in 2013 en 2014 gerealiseerd. Conform het Methodebesluit 2014-2016 stelt GTS daarom voor om de kosten van deze aansluitpunten te verwerken in de tarieven 2015.

180. Naast beide voornoemde meetpunten heeft ACM in de BoB tarieven 2014 besloten dat Bergermeer TAQA-UGS (hierna: TAQA Bergermeer) en Oude Statenzijl Astora Jemgum (hierna: Astora-Jemgum) meetpunten zijn waarachter ook (alleen) een aansluitpunt ligt dat door GTS is aangelegd en wordt beheerd. GTS heeft, op verzoek van ACM en rekening houdend met de BoB tarieven 2014, in het tarievenvoorstel een voorstel voor een tarief voor deze twee aansluitpunten opgevoerd. ACM heeft GTS verzocht om in het tarievenvoorstel enkel een schatting van de operationele kosten voor 2014 voor TAQA Bergermeer en Astora-Jemgum op te geven. ACM licht dit nader toe in randnummer 188.

ONE-Maasmond

181. In het tarievenvoorstel 2014 heeft GTS een geschat investeringsbedrag voor het aansluitpunt ONE-Maasmond opgenomen omdat het gerealiseerde investeringsbedrag ten tijde van het indienen van het tarievenbesluit 2014 niet bekend was. GTS heeft ervoor gekozen om in het tarievenvoorstel 2015 een investeringsbedrag op te nemen dat afwijkt van de schatting in het tarievenvoorstel 2014 en dat gelijk is aan het gerealiseerde investeringsbedrag tot nu toe. GTS heeft desgevraagd aangegeven nog een aantal

⁶⁰ Methodebesluit 2014-2016 van 26 september 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/204152, randnummer 238-240.

⁶¹ Besluit van 7 november 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/205565 (zaaknummer 13.0482.52).

⁶² Paragraaf 3.3.7. van de Tarievcodes Gas.

Besluit – openbare versie

activeringen te verwachten. Daarnaast heeft GTS de ingebruiknamedatum van ONE-Maasmond aangepast ten opzichte van het tarievenvoorstel 2014. Uit deze gegevens vloeit voort een totaalbedrag van kapitaalkosten en operationele kosten voor 2015 van € [REDACTED]. Het tarief 2015 wat hieruit voortvloeit is gelijk aan € 0,112, namelijk de kosten gedeeld door het rekenvolume 2015 voor het aansluitpunt ONE-Maasmond.

Tulip Oil-Donkerbroek

182. In het tarievenvoorstel heeft GTS aangegeven dat de investering voor Tulip Oil-Donkerbroek naar verwachting op 14 november 2014 in gebruik zal worden genomen. Op verzoek van ACM heeft GTS in het tarievenvoorstel de datum opgenomen waarop de investering voor Tulip Oil-Donkerbroek in gebruik is genomen, namelijk op 28 november 2014. In het tarievenvoorstel 2015 heeft GTS – conform Methodebesluit 2014-2016 – een schatting opgenomen van het investeringsbedrag. Volgens het tarievenvoorstel bedragen de verwachte kosten in 2014 en 2015 voor Tulip Oil-Donkerbroek € [REDACTED]. Het tarief is berekend door de kosten voor het nieuwe aansluitpunt voor het jaar 2014 en 2015 te delen door het rekenvolume 2015 voor het aansluitpunt Tulip Oil-Donkerbroek. Het resulterende tarief bedraagt € 0,268.

TAQA-Bergermeer

183. In het tarievenvoorstel heeft GTS een onderbouwde schatting opgenomen van de operationele kosten voor 2014 voor het aansluitpunt TAQA-Bergermeer. Deze kosten bedragen € [REDACTED]. Het tarief is berekend door de kosten voor het aansluitpunt TAQA-Bergermeer voor het jaar 2014 te delen door het rekenvolume 2015. Het resulterende tarief bedraagt € 0,001.

Astora-Jemgum

184. In het tarievenvoorstel heeft GTS een onderbouwde schatting opgenomen van de operationele kosten voor 2014 voor het aansluitpunt Astora-Jemgum. Deze kosten bedragen € [REDACTED]. Het tarief is berekend door de kosten voor het aansluitpunt Astora-Jemgum voor het jaar 2014 te delen door het rekenvolume 2015. Het resulterende tarief bedraagt € 0,022.

Beoordeling

185. Wat betreft ONE-Maasmond merkt ACM allereerst het volgende op. Op dit moment is slechts een gedeelte van het gerealiseerde investeringsbedrag bekend voor de investering ONE-Maasmond. GTS heeft aangegeven dat er nog latere activeringen worden verwacht. Het staat voor ACM op dit moment niet vast of een gedeelte van het gerealiseerde investeringsbedrag een betere schatting is van het uiteindelijke investeringsbedrag dan de schatting die GTS in het tarievenvoorstel 2014 heeft opgenomen. Om een eventuele correctie op een correctie in dit geval te voorkomen, zal ACM bij de vaststelling van het

Besluit – openbare versie

tarief voor 2015 de schatting van het investeringsbedrag zoals opgegeven in het tarievenvoorstel 2014 blijven handhaven. Indien later blijkt dat de schatting onjuist is geweest, zal ACM overwegen of dit aanleiding is voor aanpassing van de tarieven.

186. Gezien het voorgaande past ACM het voorstel van GTS aan door de schatting van het investeringsbedrag voor ONE-Maasmond zoals opgegeven in het tarievenvoorstel 2014 te gebruiken voor de berekening van het tarief voor het jaar 2015. Die schatting betrof € [REDACTED]. Ook gebruikt ACM de verwachte activeringsdatum zoals opgegeven in het tarievenvoorstel 2014 van 1 november 2013. De resulterende ongedekte kosten bedragen € [REDACTED]. Het tarief berekent ACM door de ongedekte kosten voor het aansluitpunt voor het jaar 2015 te delen door het rekenvolume 2015 voor het aansluitpunt ONE-Maasmond. Het resulterende tarief bedraagt € 0,130 en ACM stelt het tarief voor de aansluitaak voor aansluitpunt ONE-Maasmond daarom vast op € 0,130.

187. ACM is van oordeel dat GTS het tarief voor het aansluitpunt Tulip Oil-Donkerbroek op correcte wijze heeft berekend. ACM stelt het tarief voor de aansluitaak voor aansluitpunt Tulip Oil-Donkerbroek daarom vast op € 0,268.

188. Wat betreft het tarievenvoorstel voor TAQA-Bergermeer en Astora-Jemgum merkt ACM het volgende op. In het kader van de BoB Tarieven 2014⁶³ heeft ACM inzage gehad in de investeringsovereenkomsten die ten grondslag hebben gelegen aan de aanleg door GTS van deze twee aansluitpunten. Uit deze overeenkomsten, die zijn gesloten vóór de datum van 1 april 2011, volgt naar het oordeel van ACM dat GTS met TAQA en Astora⁶⁴ is overeengekomen dat beide partijen de uitgaven voor de aanleg van het aansluitpunt volledig zouden dragen. Hierbij kennelijk uitdrukkelijk abstraherend van het feit dat het aanleggen van een aansluitpunt per 1 april 2011 een wettelijke taak zou zijn en de kosten, ook die van aanleg, middels ex ante tarieven tot dekking zouden komen. De uitgaven⁶⁵ die

⁶³ Beslissing op bezwaar van 18 december 2014 met kenmerk ACM/DJZ/2014/207287.

⁶⁴ In de investeringsovereenkomst van Astora is een zogenaamde '[REDACTED] clause' opgenomen, [REDACTED]. Deze clause treedt in onderhavig geval niet in werking aangezien naar het oordeel van ACM de investeringen zijn uitgevoerd in het kader van de aansluitaak, en niet de transportaak. [REDACTED]. Zie hiervoor randnummer 115 van dit besluit.

⁶⁵ [REDACTED]

Besluit – openbare versie

gemoeid zijn met de aanleg van deze twee aansluitpunten zijn hoe dan ook niet voor rekening van GTS (geweest) en het is GTS dan ook niet toegestaan tarieven te hanteren ter dekking van kapitaalkosten die daaruit zouden voortvloeien. Alleen de operationele kosten van deze twee aansluitpunten zijn relevant, althans voor zover GTS deze aansluitpunten in beheer heeft en onderhoudt, hetgeen het geval is.

189. ACM is van oordeel dat GTS het tarief voor het aansluitpunt TAQA-Bergermeer op correcte wijze en volgens de instructie van ACM heeft berekend. ACM stelt het tarief voor de aansluitaak voor aansluitpunt TAQA-Bergermeer daarom vast op € 0,001.

190. ACM is van oordeel dat GTS het tarief voor het aansluitpunt Astora-Jemgum op correcte wijze en volgens de instructie van ACM heeft berekend. ACM stelt het tarief voor de aansluitaak voor aansluitpunt Astora-Jemgum daarom vast op € 0,022.

6.9 Nieuwe meetpunten

191. In het netwerk van GTS is een aantal nieuwe meetpunten aangelegd om zowel gas in te voeden als gas te onttrekken aan het netwerk. In het voorstel van GTS zijn de tarieven voor deze meetpunten gelijkgesteld aan de tarieven van omliggende punten, dan wel (op basis van het afstand gewogen gemiddelde⁶⁶) aan de tarieven van de twee dichtstbijzijnde netwerkpunten met de zelfde gaskwaliteit. ACM stemt hiermee in.

7 Conclusie beoordeling tarievenvoorstel

192. De beoordeling van het tarievenvoorstel van GTS van 17 december 2014 heeft geleid tot enkele aanpassingen, zoals hierboven beschreven, zodat deze voldoet aan de TarievenCode Gas, de methode van regulering vastgelegd in het Methodebesluit 2014-2016 en de doelmatigheidskorting vastgelegd in de x-factorbesluiten 2014-2016.

8 Dictum

■. Aangezien het gaat om een investering in het kader van de aansluitaak en de kosten hiervoor via een individueel aansluittarief worden vergoed, gaat ACM hier uit van de volledige investering (100%).

⁶⁶ Dit is het geval wanneer het nieuwe meetpunt tussen twee vergelijkbare meetpunten in ligt en niet één meetpunt duidelijk dichterbij ligt.

Besluit – openbare versie

193. Op grond van artikel 82, vijfde lid van de Gaswet stelt ACM voor Gasunie Transport Services B.V. voor het jaar 2015 de volgende tarieven vast: 1) een tarief voor de transporttaak met inbegrip van de balanceringsstaak en de kwaliteitsconversietaak en de transportgerelateerde diensten, 2) een tarief voor de aansluitaak en 3) een tarief voor de bestaande aansluitingtaak, als bepaald in bijlage 1 van onderhavig besluit.

194. Van dit besluit zal ACM mededeling doen in de Staatscourant. Voorts zal ACM dit besluit publiceren op de website van ACM (www.acm.nl) en ter inzage leggen ten kantore van ACM. Daarnaast is Gasunie Transport Services B.V. verplicht om een exemplaar van de voor haar geldende tarieven voor een ieder ter inzage te leggen in al haar vestigingen.

195. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2015.

Den Haag,
19 december 2014

Autoriteit Consument en Markt,
Namens deze:

w.g.

drs. J. de Maa
Teammanager Directie Energie